

UZAKTAN EĞİTİMDE KALİTE GÜVENCESİ EK RAPORU

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ

KALİTE GÜVENCESİ SİSTEMİ

1. Misyon ve Stratejik Amaçlar

Misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedefler

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi 2018-2022 dönemi stratejik planında misyon, vizyon, amaç ve hedefler belirlenmiştir. Beş alan altında ana amaçlar katılımcı bir yöntemle Stratejik Planlama Ekibinin koordinasyonu ve üniversitedeki birimlerin katılımı ile tespit edilmiştir (<https://strateji.ogu.edu.tr/Storage/Strateji/Uploads/ESOGU-2018---2022-G%C3%BCncellenmi%C5%9F-Stratejik-Plan%C4%B1.pdf>).

Misyon

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, eğitim-öğretimde mükemmeliyet hedefiyle ulusal ve uluslararası düzeyde tercih edilmeyi, bilimsel çalışmaların sonuçlarını toplumun talepleri doğrultusunda faydaya ve ekonomik ürüne dönüştürmeyi, etkin ve rekabetçi sağlık hizmetleri sunmayı, girişimci ve yenilikçi mezunlar ve araştırmacılar yetiştirmeyi görev edinmiştir.

Vizyon

Bilgiyi değere dönüştüren, topluma öncü, ulusal ve uluslararası ölçekte tanınır, tercih edilir ve saygın bir araştırma üniversitesi olmak.

Amaç ve Hedefler

Üniversitenin 2018-2022 dönemi stratejik planında (güncellenmiş versiyon) belirlenen amaçlar aşağıdaki gibidir.

Amaç 1. Tüm paydaşların beklentileri dikkate alınarak, Üniversitemiz eğitim-öğretim programlarının bölgesel, ulusal ve uluslararası alanlarda rekabet edebilecek mükemmeliyette geliştirilmesi

Amaç 2. Bilimsel araştırma altyapısı ve yenilikçi-girişimci insan gücü güçlendirilerek Üniversitenin toplumsal ve ekonomik katkısının artırılması

Amaç 3. Üniversite yerleşkeleri sosyal ve fiziki mekânlarının öğrenci, çalışan ve diğer paydaşların ihtiyaçlarını karşılayabilecek şekilde geliştirilmesi, toplumsal faydayı artıracak ve paydaşlarla etkileşimi sağlayacak faaliyetlerde bulunulması

Amaç 4. Toplumun sağlık hizmeti ihtiyaçlarını karşılayan, hizmet sunum yeterliliğini sağlamış ve geleceğe yönelik olarak stratejik alanlarda üst düzey merkezler kurulması yoluyla etkinliği ve kurumsallaşmayı ön plana çıkaran bir sağlık hizmeti sunulması

Amaç 5. Yükseköğretimde hizmet sunumunda değişen yapıyı ve Üniversitemizin büyüyen yapısını destekleyecek şekilde kurumsal yönetim kapasitesinin geliştirilmesi ve insan kaynaklarının güçlendirilmesi

Eğitim alanıyla ilgili olan amaca (Amaç 1: Tüm paydaşların beklentileri dikkate alınarak, eğitim-öğretim programlarının bölgesel, ulusal ve uluslararası alanlarda rekabet edebilecek şekilde geliştirilmesi) ilişkin beş hedef belirlenmiştir. Uzaktan eğitim ile ilgili olan hedef aşağıdaki gibidir.

Hedef 1.5. Uzaktan eğitim sistemini geliştirip sürdürmek

Kalite güvencesi, eğitim öğretim, araştırma geliştirme, toplumsal katkı ve yönetim sistemi politikalar

Kurumuzun bir uzaktan/karma eğitim politikası bulunmamaktadır. Ancak uzaktan eğitim konusundaki çalışmaları yürütmek üzere Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma (ESUZEM) Merkezi 2012 yılında kurulmuştur. Aynı yıl Eğitim Bilimleri Enstitüsü bünyesinde Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Tezsiz Yüksek Lisans Programı ESUZEM'in kurduğu alt yapı ile uzaktan eğitim yöntemiyle eğitim ve öğretim faaliyetine başlamıştır.

ESUZEM'in misyon ve vizyonu aşağıdaki gibidir:

Misyon: Türkiye'nin ve Dünya'nın ihtiyacı olan Açık ve Uzaktan Eğitim alanında evrensel boyutta hizmet vererek ve bunu sürekli geliştirerek Türk İnsanın yaşam boyu eğitim ve gelişme sürecine katkıda bulunmaktadır.

Vizyon: Açık ve Uzaktan Eğitim konusunda evrensel standartlarda eğitim-öğretim olanakları sunarak, ulusal ve uluslararası düzeyde tanınır, tercih edilir bir eğitim kurumu olmaktır.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi stratejik planında ve yürütülen kalite çalışmalarında yüz yüze, uzaktan ve karma eğitim de dâhil olmak üzere bütün eğitim süreçlerini iyileştirme amacı hedeflemiştir.

Yürütülen kalite çalışmaları kapsamında oluşturulan Üniversitemizin kalite politikası aşağıda olduğu gibidir.

“Üniversitenin belirlenen kalite ilkelerine bağlı kalarak eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve topluma hizmet alanlarında sürekli iyileştirmeyle birlikte, paydaşlarımızın memnuniyet düzeyini artırıcı önlemler olarak hizmette kalite ve sürdürülebilirliği sağlamak.”

Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından Kasım 2020 tarihinde tüm üniversitelerin Uzaktan Eğitim İç Değerlendirme Raporu hazırlaması istenmiştir. 05.11.2020 tarihinde Üniversite Kalite Komisyonu çeşitli gündem maddeleri ile toplanmış ve rapor ile ilgili yapılacakları planlamıştır. 10.11.2020 tarihinde gerçekleştirilen toplantıda uzaktan eğitim iç değerlendirme raporunun hazırlanmasına ilişkin detaylar hakkında birimlere bilgi verilmiştir. 16.11.2020 tarihinde Kalite Komisyonu toplantısında komisyon üyeleri rapor yazımı konusunda bilgilendirilmiştir (<https://strateji.ogu.edu.tr/Sayfa/Index/426/duyuru-ve-haberler>). Uzaktan eğitim ile ilgili uygulamaların anlatıldığı birim raporları toplandıktan sonra komisyon üyeleri bu raporlardan yararlanarak sorumlu oldukları rapor bölümleri üzerinde çalışmalarını tamamlamıştır. Daha sonra Kalite Koordinatörü ve Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı çalışanları sorumlu komisyon üyeleri ile birlikte toplanarak tüm rapor bölümlerini inceleyip, düzeltme ve katkıları ile birlikte raporun son halini oluşturmuştur (Ek-1)

Kurumsal performans yönetimi

Üniversite 2018-2022 dönemi Stratejik Planında uzaktan eğitim sistemini geliştirip sürdürme hedefiyle ilgili 4 adet strateji belirlenmiştir;

Strateji 1.6.1 Uzaktan eğitim altyapısı geliştirilecektir.

Strateji 1.6.2 Ön lisans, lisans ve lisansüstü uzaktan eğitim programlarının geliştirilmesi için çalışmalar yapılacaktır.

Strateji 1.6.3 Sanayi ve toplumun ihtiyaçları doğrultusunda uzaktan eğitim sertifika programları geliştirilecektir.

Strateji 1.6.4 Uzaktan Eğitim Merkezi aracılığı ile uzaktan eğitimle verilecek dersler arttırılacaktır.

Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından uzaktan eğitim ile ilgili hedef, performans göstergeleri ile yıllık olarak izlenmektedir. 2019 Yılı stratejik Plan Değerlendirme Raporu'nda söz konusu göstergelerle ilgili değerlendirme yapılmıştır (2019 Yılı Stratejik Plan Değerlendirme Raporu Sayfa 18.)

<https://strateji.ogu.edu.tr/Sayfa/Index/396/stratejik-plan-degerlendirme-raporlari>

Tablo 1: Stratejik Plandaki Uzaktan Eğitime Yönelik Performans Göstergeleri Değerlendirmesi

Gösterge Adı	2019 Yılı Hedefi	2019 Yılı Gerçekleşmesi	Başarı Yüzdesi	Açıklama
Uzaktan eğitim yapan program sayısı	3	1	33,33	Halen lisansüstü bir program uzaktan eğitim vermekte olup 2019 yılında yeni bir program eklenmemiş ve hedef tutturulamamıştır.
Uzaktan eğitimle verilen ders sayısı	30	64	100	2019 yılı hedefi gerçekleştirilmiştir
Uzaktan eğitim programlarına kayıtlı öğrenci sayısı	320	65	20,31	Uzaktan eğitim programlarına kayıtlı öğrenci sayısı 320 hedeflenmesine rağmen 65 olarak gerçekleşmiştir. Hedefin % 20,31 oranında gerçekleştiği gözlenmiştir. Uzaktan eğitimle öğrenci alan Eğitim Bilimleri Enstitüsünden ders alan erkek öğrencilerin bir kısmı askerliğini tecil ettirmek amaçlı kayıt yaptırmıştır. Bunların bazılarının azami öğrenim süresi dolduğu için kayıtları silinmiş ve öğrenci sayısı azalmıştır. Ayrıca 2018 yılında bedelli askerlik uygulamasının başlaması askerlik tecili nedeni ile kayıtlı öğrenciler bedelli askere başvuru yaparak enstitü ile ilişkilerini kesmiş ya da derslere kayıt yaptırmamıştır. Ayrıca uzaktan eğitim için YÖK'ten istenen eğitim onayında YÖK yeni alınacak öğrenci sayısını 100'den 50'ye düşürmüştü böylece kayıtlı öğrenci sayısı beklenenden daha düşük olmuştur.

Misyon, vizyon,

stratejik amaç ve hedefler

Olgunluk Düzeyi: Uzaktan/karma eğitim süreçlerine ilişkin olarak; stratejik plan kapsamında stratejik amaçları ve hedefleri doğrultusunda kurumun tamamında yapılan uygulamalar bulunmaktadır ve bu uygulamalardan bazı sonuçlar elde edilmiştir. Ancak stratejik planın izlenmesi için gerekli mekanizmalar oluşturulmamıştır ve/veya stratejik plan ve/veya herhangi bir karar alma sürecinde kullanılmamaktadır.

Kalite güvencesi, eğitim öğretim, araştırma geliştirme, toplumsal katkı ve yönetim sistemi politikaları

Olgunluk Düzeyi: Kurumda uzaktan eğitim süreçleri için (eğitim-öğretim politikaları içerisinde) tanımlı politikalar bulunmaktadır. Ancak bu politikalar herhangi bir planlama veya karar alma süreçlerinde kullanılmamaktadır.

Kanıtlar

- Ek-L.PNG

Kurumsal performans yönetimi

Olgunluk Düzeyi: Uzaktan eğitim süreçlerinin tümüyle ilişkili olarak performans göstergeleri ve anahtar performans göstergeleri belirlenmiştir. Ancak bu göstergelerin izlenmesi sistematik olmayan ve uzaktan eğitimin tüm bileşenlerini kapsamayan şekilde yapılmaktadır.

EĞİTİM VE ÖĞRETİM

1. Programların Tasarımı ve Onayı

Programların Tasarımı ve Onayı

Covid-19 Pandemisi sürecinde Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Senatosu ve çeşitli eğitim birimleri kurullarında derslerin uzaktan yürütülmesi konusunda alınan kararlar çerçevesinde hareket edilmektedir <https://oidb.ogu.edu.tr/Storage/OgrenciIsleri/Uploads/Senato09.pdf>

ESUZEM sisteminde her ders için tanımlanan modüllerde öğretim elemanları dersin amaçlarını, öğrenim kazanımlarını ve çıktılarını duyurmakta ve öğrencilerin ancak bu modülü okuduktan sonra izleyen kaynaklara erişmesine izin verilmektedir. Bu süreçte kararlar önceden belirlenmiş olan eğitim amaçları ve program kazanımlarının gerçekleşmesi gözetilerek alınmıştır. Aşağıda çeşitli birimlerdeki uygulamalar açıklanmıştır.

Mühendislik Mimarlık Fakültesinde programların tasarımı ve onayına ilişkin tanımlı ve sistematik süreçler bulunmaktadır. Ancak bu süreçler tüm programları kapsamamaktadır. Öğrencilerin mezuniyetlerinden sonra yakın bir gelecekte erişmeleri hedeflenen mesleki beklentilerine yönelik paydaşların görüşü ile Üniversitenin, fakültenin ve bölümlerin öze görevleri çerçevesinde program eğitim amaçları belirlenmektedir. Fakültede uzaktan eğitime ilişkin tanımlı süreçler doğrultusunda uygulamalar gerçekleştirilmektedir. Örnek olarak fakülte programlarının lisans eğitim planlarında bulunan laboratuvar uygulamaları uzaktan eğitim ile verilecek şekilde yeniden tasarlanmış ve uygulanmaktadır. Aynı şekilde mezun durumundaki öğrenciler için uzaktan staj imkânı da sağlanmaktadır.

Ziraat Fakültesi programlarında, uzaktan/karma programların tasarımı ve onayına ilişkin tanımlı süreçler doğrultusunda uygulamalar gerçekleştirilmekte ve konuyla ilgili ders yönetim sistemi kullanılmaktadır. Ancak bazı bölümlerin programlarında derslerin önemli bir bölümü laboratuvar uygulamalı dersler olması nedeni ile yüz yüze eğitim yapılması gereken ders sayısı fazladır. Bu amaçla yeterli fiziki mekân bulunmamaktadır. Bu nedenle 2020-2021 Güz yarıyılında da dersler ve değerlendirmeler tamamen ESUZEM üzerinden gerçekleştirilmektedir.

Dış Hekimliği Fakültesi Fakülte Yönetim Kurulunun 12.08.2020 tarih ve 21/2 sayılı kararı (Ek-1) ile "Dış Hekimliği Fakültesi 2020-2021 eğitim -öğretim yılında, program müfredatının mezuniyet için alınması gereken toplam AKTS değerinin %40'ını aşmayacak şekilde, ektaki listede yer alan derslerin uzaktan öğretimle verilmesine" ve Üniversite Senatosunun 03.09.2020 tarih ve 23/1 sayılı kararı (Ek-2) ile alınan kararı uyarınca uzaktan/karma program tasarımı ve onayı için kullanılan tanımlı süreçler yürütülmektedir. Yine aynı karar temel alınarak uzaktan/karma program tasarımı bölümü temelinde esneklik uygulamalarına ilişkin kanıtlar sunulmuştur. Uzaktan/karma eğitim süreçlerinde öğrenme çıktılarının ve gerekli öğretim süreçlerinin yapılandırılmasında paydaş katılımına yönelik çalışmaların yapılması planlanmaktadır. 1., 2., 3. Sınıfların ders uygulamaları uzaktan eğitim yöntemi ile hazırlanan videolar ile yürütülmektedir. 4. Ve 5. Sınıf klinik uygulamalarının ise 2020-2021 Bahar Döneminde gerçekleştirilmesi planlanmıştır.

Sanat Tasarım Fakültesinde 2020-2021 Güz Döneminde derslerin program kazanımlarını sağlayacak şekilde yürütülmesi için %40'lık bölümünün uzaktan %60'lık kısmının ise uygulamalı atölye dersleri olarak uygulanmasına karar verilmiştir. Ayrıca Covit 19 Pandemisi nedeniyle 2019-2020 Bahar Döneminde programların özellikle bilgisayar destekli tasarım derslerini veren öğretim elemanları, sözlü beyanlarında uzaktan eğitimin verim aldıklarını belirtmişlerdir. Bunun üzerine bilgisayar, tablet gibi teknik donanım gerektiren bazı bilgisayar destekli uygulamalı atölyeler de %40'lık uzaktan eğitim ile verilecek dersler arasına girmiştir. Böylece yüksek öğrenci sayısı nedeniyle dört-beş gruba bölünerek yapılması gereken dersler bir-iki gruba uzaktan yapılabilmektedir. Bu da ileride mekân, teknik donanım ve öğretim elemanı açısından oldukça olumlu bir kazanım olarak düşünülmelidir. Ayrıca bu süreçte örgün olarak yürütülebileceği düşünülen derslerin işleneceği atölye ve sınıflar Covit 19 Pandemi koşullarına uygun olarak düzenlenmiş ve gerekli önlemler alınmıştır.

2019-2020 Bahar yarıyılında Görsel Sanatlar ve Görsel İletişim Bölümlerinde dersleri yürüten öğretim elemanları çoğunlukla eş zamansız öğrenme ortamlarını kullanmayı tercih etmiş, özellikle uygulamalı atölye dersleri için eş zamanlı derslerle dönüt verilmesi yoluna gidilmiştir. Böylece öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci etkileşimi sağlanmaya çalışılmıştır. Öğretim elemanlarının derslerde kullandığı öğrenme ortamları 2019-2020-Bahar-Öğrenme Ortamları (Ek-3) belgesinde görülmektedir.

Covit 19 Pandemisi süreci içerisinde Sanat ve Tasarım Fakültesi Görsel İletişim Tasarım Bölümü öğretim üyeleri toplumu bilinçlendirmek adına tasarımlar yapmışlar ve bu tasarımlar Eskişehir Osmangazi Üniversitesi sosyal medya hesaplarından (<https://www.instagram.com/esoguweb/?hl=tr> , https://www.instagram.com/esogu_sanat_ve_tasarim/) yayımlanmıştır. Bu uygulama, bir uzaktan öğrenme modeli olarak ele alınırsa; öğretim elemanlarının tasarımlarıyla öğrencilerine örnek olduğu ve topluma hizmet etikleri kabul edilecektir.

Ayrıca Covit 19 Pandemisi nedeniyle YÖK'ünde tavsiyesi ile öğrencilerimizin büyük bir bölümü Sanat ve Tasarım Fakültesi'nde ve Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Kurumsal İletişim Merkezi'nde öğretim elemanlarımızın rehberliğinde stajlarını gerçekleştirmişlerdir. Stajları süresince öğrencilerin yaptıkları tasarımlar yine Eskişehir Osmangazi Üniversitesi sosyal medya hesaplarından yayımlanmıştır. (<https://www.instagram.com/esoguweb/?hl=tr> https://www.instagram.com/esogu_sanat_ve_tasarim/)

Sanat ve Tasarım Fakültesi Eğitim Modeli Kararı ekte verilmiştir.(Ek-4)

Tıp Fakültesinde teorik dersler KEYPS öğretim yönetim sistemi ile yürütülmektedir. Tıp Fakültesinde teorik derslerin eş zamansız (slayt, ders anlatımı, görsel materyal, ders notu vb.) materyalleri KEYPS sistemi üzerinden öğrenciler ile paylaşılmıştır.

Dekanlık binasının üst katındaki eski konukevi uzaktan eğitim dersliklerine dönüştürülmüştür. Senkron dersler burada yürütülmektedir. Senkron dersler 1-3. Sınıflarda Zoom, 4 ve 5. Sınıflarda Microsoft Teams uygulaması ile yapılmaktadır. Dördüncü ve besinci sınıfta uzaktan eğitimde ters-yüz sınıf ve olgu temelli eğitim modelleri bir arada yürütülmektedir. Eş zamanlı dersler ile eş zamansız dersi pekiştirme, özetleme, önemli yerleri vurgulama, öğrencinin sorularına cevap ve geri bildirim alabilme olanağı sunulmaktadır. Böylece öğrencilerin eğitim ortamından uzaklaşma ve izolasyon hissine kapılmaları amaçlanmıştır. Pratik dersler, ilk üç sınıfta teorik derslerdeki yöntem ve ilkeler ile yürütülmektedir. Dördüncü ve beşinci sınıflardaki klinik uygulamaların bahar döneminde yüz yüze yapılması planlanmaktadır.

Eskişehir Meslek Yüksekokulunda program kazanımlarına uygun tasarımlar yeni açılması planlanan bir ön lisans programı sebebi ile aşağıda örneklenmiştir. "Ambalaj Teknolojisi Ön lisans Programı" için Eskişehir Sanayi Odasından İsmail Öztürk ve başta Ahmet Kahveci olmak üzere Oluklu Mukavva sektörü paydaşlarıyla görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Sektör temsilcileri ile yapılan toplantı izleyen bağlantıdaki haberdan görülebilecektir. <https://www.haberturk.com/eskisehir-haberleri/69827386-eskisehire-yeni-okuloluklu-mukavva-ambalaj-sektoru-okullasiyorahmet-kahveci-inaniyorum-ki>. Bu süreçte iç paydaşlar öğretim görevlileri ve öğrenciler; dış paydaşlar ise mezunlar ve işverenler olarak tanımlanmıştır. Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesinde belirlenen kriterler, ulusal ve alan yeterlilikleri dikkate alınarak program yeterlilikleri belirlenmiş ve bu yeterliliklerle uyumlu ders programları oluşturulmuştur. Ders programlarında tanımlanan tüm zorunlu ve seçmeli dersler için ders amaçları, ders içerikleri, ders kazanımlarının program çıktılarına katkısı ilişkilendirilmiştir. Henüz program kabul edilip öğrenci alımı başlatılmadığı için derslerin yukarıda belirlenen yeterliliklere uygun yürütülmesi yönünde veri oluşmamıştır.

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulunda tamamı teorik olan derslerde eş zamanlı eğitim süreçleri tasarlanmıştır. Hem teorik hem uygulamalı olarak yürütülen derslerde, dersin teorik kısımları için eş zamanlı ders modülleri; uygulamalı kısımları için de öğrencilerin farklı beceri ve deneyimleri kazanmalarına olanak sağlayacak şekilde hazırlanan ve sunulan görsel-ışitsel (deney / uygulamaya ait konu ile uyumlu videoların hazırlanması, farklı platformlarda yer alan videolar vb.) ders materyalleri kullanılmaktadır. Sadece uygulamalı olarak yürütülen dersler için kazandırılması hedeflenen becerilere yönelik (performans ödevi oluşturabilme, olgu sunumu, röportaj metni hazırlama, on parmak yazma becerilerini kazanmalarını/ geliştirilmesine olanak sağlayan yazılımları kullanmaları vb.) ders etkinlikleri tasarlanarak ilgili ders hem eş zamanlı hem de eş zamansız olarak yürütülmektedir.

Enstitüler bünyesinde alınan çok sayıda kurul kararı ile derslerin eş zamanlı / eş zamansız yürütülme oranları belirlenmiştir. Aşağıda Fen Bilimleri Enstitüsü için örneklenen kararlar ders bilgi formlarında belirtilen öğrenim kazanımlarının sağlanması hedefi gözetilerek alınmıştır.

24.03.2020 tarih ve 2020-15/5 sayılı Enstitü Yönetim Kurulu (EYK) kararı ile uzmanlık alan derslerinin uzaktan yürütülmesi, eğitime ara verilen süre boyunca

Tez İzleme Kurulu sınavlarının yüz yüze yapılmaması, teknik altyapının hazırlanması ile ESUZEM üzerinden yürütülmesi değerlendirilmiştir (Ek-5)Yine 2020-15/6 sayılı EYK kararı ile seminer derslerinin de uzaktan yürütülme ilkeleri belirlenmiş ve anabilim dallarına bildirilmiştir (Ek-6)

07.04.2020 tarih ve 2020-17/1 sayılı EYK kararı ile doktora yeterlik sözlü sınavları, tez önerisi sınavları, tez izleme sınavları ve tez savunma sınavlarının ESUZEM üzerinden uzaktan eş zamanlı olarak yapılması Rektörlük makamına sunulmuştur. (Ek-7) Benzer yararlar izleyen dönemler için de alınarak uygulanmıştır (<https://fbe.ogu.edu.tr/Storage/FenBilimleriEnstitusu/Uploads/2--UZAKTAN-%C3%87EVR%C4%B0M%C4%B0%C3%87%C4%B0-SINAVLAR-29-05-2020.pdf>)

<https://fbe.ogu.edu.tr/Storage/FenBilimleriEnstitusu/Uploads/21--Y%C3%9CZY%C3%9CZE-SINAVLAR-2020-G%C3%9CZ.pdf>

<https://fbe.ogu.edu.tr/Storage/FenBilimleriEnstitusu/Uploads/22--Y%C3%9CZY%C3%9CZE-SINAV-BEYANI.docx>

<https://fbe.ogu.edu.tr/Storage/FenBilimleriEnstitusu/Uploads/Uzaktan-S%C4%B1nava-Kat%C4%B1lma-ve-Kay%C4%B1t-Alt%C4%B1na-Al%C4%B1nmas%C4%B1-Beyanamesi.docx>

<https://fbe.ogu.edu.tr/Storage/FenBilimleriEnstitusu/Uploads/22--Y%C3%9CZY%C3%9CZE-SINAV-BEYANI.docx>

12.05.2020 tarih ve 2020-22/3 sayılı kararı ile “Fen Bilimleri Enstitüsü programları için ESUZEM üzerinden uzaktan çevrimiçi sınav ilkeleri” belirlenerek Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Rektörlüğüne önerilmiş (Ek-8) ve 22.05.2020 tarihli ve 13/5 sayılı Senato Kararı ile onaylanmıştır.

2020-2021 güz yarıyılında tez aşamasında olup tezi kapsamında laboratuvar çalışması yapmak isteyen öğrencilerin laboratuvar çalışma izni için anabilim dalı ve danışman onayı ile Fen Bilimleri Enstitüsüne başvurmaları halinde Rektörlükten izin talep edilmesi kararı alınmıştır.

Ayrıca tez aşamasındaki öğrenciler için Temel İş Sağlığı Ve Güvenliği ve Laboratuvar Güvenliği konularındaki eğitimler için yetkin akademisyenler tarafından uzaktan eğitim ile erişilebilecek eğitim videoları hazırlanmıştır. Bu eğitimler anabilim dalı başkanlıkları ve öğretim üyeleri ile paylaşarak öğrencilerin bu eğitimleri uzaktan eğitim sürecinde de almalarının sağlanması hedeflenmiştir. Alana özgü laboratuvar/uygulama mekânı güvenliği için ise danışmanlara eğitimin yüz yüze veya uzaktan verilmesi konusunda bir esneklik tanınmış, ancak yüz yüze eğitim verilmesi durumunda salgın sürecine dair gerekli önlemleri almaları konusunda uyarılar yapılmıştır.

Diğer enstitülerde alınan bazı kararlar da aşağıda verilmiştir.

Rektörlük Makamının 10/08/2020 tarih ve 75131 sayılı yazısı (Ek-9) gereği Eğitim Bilimleri Enstitüsünde 11.08.2020 tarihli 2020/5 Sayılı Enstitü Kurul Kararı 2020/5 ile 2020-2021 öğretim yılı güz ve bahar dönemi uzaktan eğitimle yürütülecek ders sayısının belirlenmesi kararı verilmiştir.

Ayrıca öğrenciyi merkeze alan ve uzaktan eğitime uygun olan dönüştürülmüş/ters yüz edilmiş öğrenme (flipped learning), proje, problem ya da senaryo tabanlı öğrenme gibi çeşitli zenginlik katıcı uygulamalar yapılması planlanmaktadır (<https://uzem.ogu.edu.tr/Sayfa/Index/56/esuzem-tartismalar>)

<https://uzem.ogu.edu.tr/Sayfa/Index/55/esuzem-duyurular>

Ölçme ve Değerlendirme

2019-2020 Bahar Yarıyılında Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Senatosunun 27.03.2020 tarih ve 9/2 sayılı ve 12.05.2020 tarih ve 2020-12/4 sayılı kararlarında belirtilen sınav süreçlerine ilişkin uygulama esasları çerçevesinde, ölçme ve değerlendirme işlemleri yürütülmektedir. <https://oidb.ogu.edu.tr/Storage/OgrenciIsleri/Uploads/Senato09.pdf>

Yine bu hususta Enformatik Bölüm Başkanlığı tarafından belirlenen “Platin DYS üzerinden yapılacak sınavlarda dikkat edilecek hususlar” derslerin planlanması ve sürdürülmesinin sağlanması için anabilim dalı başkanlıkları ile paylaşmıştır. 2020-2021 Öğretim yılı Güz yarıyılında ise teorik derslerin ölçme ve değerlendirmesi için UZEM-CANVAS sistemi kullanılmaktadır. Bu platformda elektronik ortamda ödev veya sınavlar oluşturularak, süreç yürütülmektedir.

ESUZEM tarafından öğretim elemanlarına sınavların geçerliğini sağlamak üzere alınabilecek önlemler konusunda hazırlanan dokümanlar web sayfası üzerinden ve resmi kanallar ile paylaşmıştır. Aynı zamanda güvenilirliği sağlamak üzere intihal değerlendirme programlarından yararlanılmaktadır.

Aşağıda çeşitli birimlerdeki uygulamalar açıklanmıştır. Dış Hekimliği Fakültesinde uzaktan/karma ölçme değerlendirme sistemi olarak Kurumsal Eğitim Yönetim ve Planlama Sistemi (KEYPS) adlı sistemin Uzaktan Sınav Uygulama modülünü uzaktan/karma ölçme değerlendirme sistemi kullanılmaktadır. Bu sistem içerisinde oluşturulan soru bankası, sınav oluşturma ve uygulama mekanizmaları ile tüm öğrencilere ulaşılmakta ve sınavlar uygulanmaktadır. 2019-2020 Bahar Yarıyılı yapılan tüm sınavlarda kopya çekme sisteminin engellenmesi amacıyla sınavlar sadece ilgili gün ve saat içerisinde sadece tek oturumla soru/sınavda verilen zaman eşleşmesi hukuksal boyut oluşturmayacak şekilde en kısa sürelerde tutulmuş ve öğrencilerin sadece sınavlarına odaklanmaları sağlanmaya çalışılmıştır. Ayrıca sınav anında öğrencilerin girdiği bilgisayar ve cep telefonlarının IP adresleri sınav sırasında kayda alınmıştır.

Uzaktan yapılan sınavlarda uzaktan/karma ölçme değerlendirme süreçlerine ilişkin sınav güvenliği mekanizmaları bilgi akışının çift taraflı güvenliğini sağlamaktadır. Fakültede kullanılan uzaktan/karma ölçme değerlendirme sistemi KEYPS Güvenlik Sertifikası (Ek-10) bulunmaktadır.

Mühendislik Mimarlık Fakültesinde; 2019-2020 Bahar ve 2020-2021 Güz Yarıyılılarında Dönem içi ölçme ve değerlendirmeler için eş zamanlı sınav ya da eş zamansız ödev, proje, vaka çalışması gibi seçenekler kullanılmaktadır. Uzaktan eğitim yapılan süreçte sınavların yüz yüze yapılması mümkün olmadığı için sınavlar uzaktan yapılmaktadır. Uzaktan yapılan sınavların sağlıklı biçimde gerçekleştirilmesine yönelik tedbirler öğretim elemanları tarafından alınsa da uzaktan yapılan sınavlarda kopyanın engellenmesi konusunda ek tedbirlere ihtiyaç vardır. Sınav hazırlama süreçlerinde kopya önleyici yöntemler konusunda zaman zaman ESUZEM tarafından öğretim üyelerine bilgilendirme amaçlı duyurular da yapılmaktadır (<https://oidb.ogu.edu.tr/Sayfa/Index/147>)

<https://akaogubs.ogu.edu.tr/giris.aspx>

<https://oidb.ogu.edu.tr/Sayfa/Index/147>

Tıp Fakültesinde ölçme değerlendirmeler için eş zamanlı sınav, ödev, proje, vaka çalışması gibi seçenekler kullanılmaktadır. Her sınavda yeni sorular hazırlanmaktadır. KEYPS sisteminde eski soru yükleyememe seçeneği de aktive edilmiştir. Soruların %10'unun yapılandırılmış olgu, %50'sinin çoktan seçmeli ve %40'nin ise KEYPS soru sisteminin izin verdiği diğer soru tiplerinden oluşturulmaktadır (eşleştirme, boşluk doldurma, açık uçlu ve çoklu seçmeli). Ödev olarak yapılan değerlendirmeler Turnitin ve Ithenticate gibi programlarla kontrol edilmesi ve benzerlik oranının %30'dan fazla olması halinde kopya olarak değerlendirileceği öğretim üyelerine bildirilmiştir.

Eğitim Bilimleri Enstitüsünde benzer şekilde Yüksek Lisans/Doktora Tez Savunma, Doktora Tez Önerisi Savunma, Doktora Yeterlik Sözlü aşaması ve Tez İzleme Sınavları için ilkeler hazırlanmıştır. Danışman ve öğrencinin talep etmesi halinde söz konusu sınavlar ESUZEM üzerinden uzaktan eş zamanlı yapılabilmektedir. Ayrıca Uzaktan Tezsis Yüksek Lisans final sınavları eş zamanlı sistem üzerinden sözlü olarak yapılmıştır. Bu sözlü sınavlarda daha çok ürün temelli ölçme ve değerlendirme sistemi uygulanmıştır. Bu bağlamda öğretim üyelerinin tercihlerine göre öğrencilerden dönem ödevleri talep edilmiştir. 23.10.2020 tarihli 2020-37 toplantı sayılı EYK'da alınan kararla doktora yeterlik yazılı sınavları yüz yüze uygulanmıştır. Gerek uzaktan gerekse yüz yüze sınavlarda sınavın sağlıklı biçimde gerçekleştirilmesine yönelik tedbirler alınmalıdır. Bununla birlikte uzaktan sınavlarda kopya ve aşırmanın engellenmesi (çeşitli güvenlik yazılımlarıyla), performans ödevlerinin öğrenci tarafından yapılmasının izlenmesi, yüz yüze sınavlar için sosyal mesafenin korunması, kimlik kontrolünün elektronik olarak gerçekleştirilmesi gibi tedbirler oldukça önemlidir.

https://ebe.ogu.edu.tr/Storage/EgitimBilimleriEnstitusu/Uploads/UZ_Y%C3%9CKSEKL%C4%B0SANSTEZSAVUNMASINAVIS%C3%9CREC%C4%B0_2021

https://ebe.ogu.edu.tr/Storage/EgitimBilimleriEnstitusu/Uploads/UZ_DR_TEZONER%C4%B0S%C4%B0SINAVIS%C3%9CCREC%C4%B0_20202021GUZ.pdf
https://ebe.ogu.edu.tr/Storage/EgitimBilimleriEnstitusu/Uploads/UZ_DOKTORAYETERL%C4%B0KS%C3%96ZL%C3%9CSINAVS%C3%9CCREC%C4%B0_20202021GUZ.pdf
https://ebe.ogu.edu.tr/Storage/EgitimBilimleriEnstitusu/Uploads/UZ_DR_TEZ%C4%B0ZLEMESINAVIS%C3%9CCREC%C4%B0_20202021GUZ.pdf
https://ebe.ogu.edu.tr/Sayfa/Index/138/uzaktan-cevrimici-sinavlar-ve-mezuniyet-basvuru-sureci_sayfasında_ESOGÜ_ENSTİTÜLERİ_LİSANSÜSTÜ_PROGRAMLARI İÇİN ESUZEM ÜZERİNDEN UZAKTAN ÇEVİRİMİÇİ SINAV UYGULAMA USUL VE ESASLARI

Sağlık Bilimleri Enstitüsünde uzaktan eğitim sürecinde ölçme ve değerlendirme ESUZEM üzerinden sınav, ödev vb. uygulamalar ile yürütülmektedir. (Ek-11)

Programların tasarımı ve onayı

Olgunluk Düzeyi: Paydaşların katılımıyla uzaktan/karma programların tasarımı ve onayına ilişkin uygulamalar sistematik olarak izlenmekte ve paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlemler alınmaktadır.

Kanıtlar

- [Ek1.docx](#)
- [Senato Kararı \(Ek2\).docx](#)
- [Ek3.docx](#)
- [Ek4.docx](#)
- [Ek5.pdf](#)
- [Ek6.pdf](#)
- [Ek7.pdf](#)
- [Ek8.pdf](#)
- [Ek9.pdf](#)

Ölçme ve değerlendirme

Olgunluk Düzeyi: Uzaktan/karma programlarda tasarlanan ölçme ve değerlendirme sistemine ilişkin uygulamalardan elde edilen bulgular sistematik olarak izlenmekte ve izlem sonuçları paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlemler alınmaktadır.

Kanıtlar

- [Ek10.docx](#)
- [Ek11.docx](#)

2. Öğrenci Kabulü ve Gelişimi

Diploma, derece ve diğer yeterliliklerin tanınması ve sertifikalandırması

Covid 19 Pandemisi süreci öncesinde üniversitede uzaktan eğitim yöntemi ile çeşitli ders ve programlar yürütülmekte iken 2019-2020 Bahar Dönemi ortasında tüm derslerde uzaktan eğitime geçilmesi ile birlikte önceki uygulamalar sürdürülmeye devam edilmiştir.

Bununla birlikte özellikle uygulamalı bilimlerde yaşanan sıkıntıları gidermek amacı ile Üniversite Senatosunca Uzaktan Eğitim Ders Hazırlama, Sunma ve Değerlendirme İlkeleri doğrultusunda birimlerce teorik, uygulama/laboratuvar, bitirme projeleri vb. dersler için bazı düzenlemeler yapılmıştır. Örneğin 15.05.2020 tarihli Senato Kararında “Uygulama ve laboratuvar gerektiren derslerin uzaktan öğretim yoluyla, simülasyon, proje, ödev, vaka analizi vb. faaliyetlerle tamamlanacağı” belirtilmiş ve aşağıda verilen bağlantı adresi üzerinden duyurulmuştur. <https://ogu.edu.tr/Web/DuyuruDetay/7446?page=1>

Öğrencilerin öğrenim süreçleri boyunca koşulları sağlamaları halinde hak kazandıkları diploma, derece ve diğer yeterliliklerin tanınması ve sertifikalandırılması işlemlerinde herhangi bir kesintiye olanak tanınmamıştır.

Diploma, derece ve diğer yeterliliklerin tanınması ve sertifikalandırılması

Olgunluk Düzeyi: Uzaktan/karma yollarla elde edilmiş diploma, derece ve diğer yeterliliklerin tanınması ve sertifikalandırılmasına ilişkin olarak kurumsal amaçlar doğrultusunda ve sürdürülebilir şekilde yürütülen olgunlaşmış uygulamalar kurumun tamamında benimsenmiştir; kurumun bu kapsamda kendine özgü ve yenilikçi birçok uygulaması bulunmakta ve bu uygulamaların bir kısmı diğer kurumlar tarafından örnek alınmaktadır.

3. Öğrenci Merkezli Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme

Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nde uzaktan eğitimde kullanılan öğretim yöntem ve teknikleri fakülteler, yüksekokullar, meslek yüksekokulları ve enstitüler tarafından kendi eğitim öğretim hedeflerine göre planlanmaktadır. Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi ve Enformatik Bölümü; fakülte, yüksekokul, meslek yüksekokulları ve enstitülere teknik destek sağlamaktadır.

2019-2020 Bahar dönemi sürecinde başlayan uzaktan eğitim döneminde farklı öğretim yöntem ve tekniklerini destekleyen ESOGU Ders Yönetim Sistemi (PlatinDYS) eşzamanlı (Zoom vb.) ya da eş zamansız yöntemlerle derslerin yürütülmesinde kullanılmıştır. Sistem aynı zamanda farklı bireyleri ve bu bireylerin sisteme erişimi noktasındaki engellerini göz önüne alarak işletilmektedir. Öğrenci etkileşiminin sağlanması için forumlar, bloglar ve sohbet odaları kullanılmaktadır. Aynı zamanda uzaktan eğitim sürecinde yaygın olarak ödev, grup çalışması ve proje sunumu gibi öğrencinin aktif katılımının sağlandığı yöntemler kullanılmıştır. Bu uygulamalara dönük dosyalar ESUZEM sisteminde ilgili ders materyalleri içerisine yüklenmekte ve değerlendirme sürecinde erişilebilmektedir. Öğrenciler ders dışındaki zamanlarında öğretim elemanları ve diğer öğrenciler ile etkileşime geçerek motivasyonlarını artırmaktadırlar. Ayrıca öğrenci katılımı ve etkileşimi arttırmaya yönelik ESOGU Ders Yönetim Sistemi (PlatinDYS) wiki özelliğine de sahiptir. Bu özellik sayesinde öğrenciler ortak içerikler geliştirebilmekte ve diğer kullanıcıların yaptığı katkıların sürümlerini inceleyebilmektedirler. Yukarıda bahsedilen özellikler sistem tarafından sağlanan özelliklerin sadece küçük bir kısmı olmakla birlikte özellikle uzaktan/karma eğitimde ihtiyaç duyulan bir yaklaşım olan öğrenme sürecinde merkezin öğrenene kaymasına da olanak tanımaktadır.

2020-2021 Güz Dönemi'nden itibaren Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nde uzaktan eğitimde eş zamanlı ve eş zamansız öğrenme seçenekleri sunulmasına daha gelişmiş ve donanımlı bir sistem olan ESUZEM altyapısı ile devam edilmiş, ESUZEM tarafından ilgili eğitici materyaller paylaşılmıştır <https://uzem.ogu.edu.tr/Sayfa/Index/28/egitim-ve-seminerler>

Bu alandaki uygulama ilkeleri Üniversite Senatosu tarafından belirlenmiştir (Ek-1). Eş zamansız öğrenmede ders notları önceden kaydedilerek öğrencilere dijital ortamda sunulmaktadır Uygulamalı eğitim veren fakülte ve yüksekokullarda uygulamalar ve uygulama ödevleri de hem bilgisayar ortamından izlenebilmekte hem de cep telefonları için yapılmış olan uygulama ile öğrenciye zaman ve mekân tanımadan bilgiye ulaşmada kolaylık sağlamaktadır. Eş zamansız öğrenme Uzaktan

Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi **Öğrenme Yönetimi Sistemi (UZEMÖYS)** KEYPS, MS TEAMS, CANVAS gibi uygulamalar kullanılarak yapılmaktadır. Eş zamanlı öğrenme ise öğretim elemanlarının ve öğrencilerin aynı anda sesli ve görüntülü olarak iletişime geçerek ders konularının anlatılması veya önceden belirlenmiş anahtar noktaları tartışmalarını sağlayan ders oturumları ile sağlanmaktadır (Ek-2). Bunun için **UZEMÖYS**, MS TEAMS, Zoom üzerinden eğitim yapılabilmektedir. Her iki yöntem sonrasında derslere yönelik ödevler verilebilmekte ve tartışmalar da yapılabilmektedir.

Kullanılan sistem dönüştürülmüş/ters yüz edilmiş öğrenme, proje, problem ya da senaryo tabanlı öğrenme yöntemlerini desteklemektedir. Forumlar, sayfalar, bloglar, ödevler gibi değişik seçenekler kullanılarak öğrenci merkezli öğrenme, öğretme ve değerlendirme ortamları oluşturulabilmektedir. ESUZEM'e yüklenen eş zamansız olarak takip edilip ulaşılabilen teorik dersler ve uygulama ödevleri hem bilgisayar ortamından izlenebilmekte hem de cep telefonları için yapmış olduğu uygulama ile öğrenciye zaman ve mekân tanımadan bilgiye ulaşmada kolaylık sağlamaktadır. Ayrıca bazı fakültelerde MS TEAMS kanallarına yüklenen daha önce eş zamanlı olarak anlatılmış dersler ve bu derslerin bulut sistemine yüklenmiş eş zamansız şekilde tekrar izlenmesini sağlayan imkânlar ile uzaktan/karma öğretim süreçlerinde öğrenci merkezli yaklaşımlar olarak uygulanmakta ve öğretim süreçlerinde öğrenci merkezli sisteme katılımları sağlanmaktadır.

Eğitim öğretim sürecindeki farklı gereksinimler sebebiyle pratik uygulamaların öğretimin önemli bir kısmını oluşturduğu fakültelerden olan Tıp Fakültesi'nde pratik dersler, prelinik dersler ve kliniğe giriş derslerinin yer aldığı ilk üç sınıfta teorik derslerdeki yöntem ve ilkeler ile yürütülmektedir (Ek-3). Teorik derslerin eş zamansız (slayt, ders anlatımı, görsel materyal, videolar, ders notu vb.) materyalleri KEYPS sistemi üzerinden öğrenciler ile paylaşılmıştır. Asenkron dersler tüm sınıflarda akademik takvimdeki saatinde minimum 30'ar dakika olarak MS TEAMS veya Zoom üzerinden verilmektedir. Senkron dersler asenkron dersleri pekiştiren, özetleyen, önemli yerleri vurgulayan ve asenkron ders ile ilgili olgu temelli olduğundan öğrencinin sorularına cevap ve geri bildirim alabilme olanağı vardır. Ayrıca, 1-3. sınıflarda öğretim üyesi yönlendiriciliğinde küçük öğrenci grupları ile daha önceden yüz yüze yapılan probleme dayalı öğretim (PDÖ) uygulaması Zoom üzerinden çevrimiçi olarak uygulanmaktadır. Dördüncü ve beşinci sınıflardaki klinik uygulamaların bahar döneminde yüz yüze yapılması planlanmaktadır. Altıncı sınıf eğitimi ise pratik uygulama ve klinik becerilerin pekiştirilmesi temeline dayandığı için intern doktorların (6. Sınıf öğrencisi) klinikte aktif katılımı ile gerçekleştirilmekte, teorik dersler ise Zoom üzerinden eş zamanlı olarak verilmektedir.

Öğretim elemanları UZEM tarafından öğrenci motivasyon, ilgi ve bağlanmasını canlı tutmanın öneminden ve öğrenciyi merkeze alan ve uzaktan eğitime uygun olan öğrenme ve öğretme seçenekleri konusunda eğitimler düzenlenmektedir. Öğrenci merkezli öğrenme, öğretme ve değerlendirme konusunda üniversite içerisinde çeşitli eğitim ve seminerler düzenlenerek, öğretim elemanlarının bu seçeneklerden faydalanmaları sağlanmaktadır.

Ölçme ve Değerlendirme

2019-2020 Bahar Yarıyılında Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Senatosunun 27.03.2020 tarih ve 9/2 sayılı ve 12.05.2020 tarih ve 2020-12/4 sayılı kararlarında belirtilen sınav süreçlerine ilişkin uygulama esasları çerçevesinde, ölçme ve değerlendirme işlemleri yürütülmektedir. <https://oidb.ogu.edu.tr/Storage/OgrenciIsleri/Uploads/Senato09.pdf>

Yine bu hususta Enformatik Bölüm Başkanlığı tarafından belirlenen "Platin DYS üzerinden yapılacak sınavlarda dikkat edilecek hususlar" derslerin planlanması ve sürdürülmesinin sağlanması için anabilim dalı başkanlıkları ile paylaşılmıştır.2020-2021 Öğretim yılı Güz yarıyılında ise teorik derslerin ölçme ve değerlendirmesi için UZEM-CANVAS sistemi kullanılmaktadır. Bu platformda elektronik ortamda ödev veya sınavlar oluşturularak, süreç yürütülmektedir.

Uzaktan eğitim sürecinde tüm programlarda yürütülecek ölçme değerlendirme faaliyetleri için Üniversite Senatosu tarafından alınan kararlar çerçevesinde hareket edilmektedir. Buna göre öğretim elemanları bilgilendirilerek değerlendirmelerini farklı yaklaşımlarla gerçekleştirmeleri sağlanmıştır.

ESUZEM üzerinden yapılan ölçme ve değerlendirme faaliyetleri farklı nitelikte (kısa cevaplı, açık uçlu, çoktan seçmeli vb. karaktere sahip) soruların yer aldığı eş zamansız kısa sınavları ve verilen görsel, işitsel ve video tabanlı performans ödevleri esas almaktadır. Uzaktan erişimle gerçekleştirilen sınavların başlangıç ve bitiş tarih ve saatleri duyurularak öğrencilerin mağduriyet yaşamamasına özen gösterilmektedir <https://emyo.ogu.edu.tr/Duyuru/Detay/175/mekatronik-programi-hidrolik-pnomatik-dersini-alan-ogrencilerin-dikkatine>.

Aşağıda çeşitli birimlerdeki uygulamalar açıklanmıştır. Dış Hekimliği Fakültesinde uzaktan/karma ölçme değerlendirme sistemi olarak Kurumsal Eğitim Yönetim ve Planlama Sistemi (KEYPS) adlı sistemin Uzaktan Sınav Uygulama modülünü uzaktan/karma ölçme değerlendirme sistemi kullanılmaktadır. Bu sistem içerisinde oluşturulan soru bankası, sınav oluşturma ve uygulama mekanizmaları ile tüm öğrencilere ulaşılmakta ve sınavlar uygulanmaktadır. 2019-2020 Bahar Yarıyılı yapılan tüm sınavlarda kopya çekme sisteminin engellenebilmesi amacıyla sınavlar sadece ilgili gün ve saat içerisinde sadece tek oturumla soru/sınavda verilen zaman eşleşmesi hukuksal boyut oluşturmayacak şekilde en kısa sürelerde tutulmuş ve öğrencilerin sadece sınavlarına odaklanmaları sağlanmaya çalışılmıştır. Ayrıca sınav anında öğrencilerin girdiği bilgisayar ve cep telefonlarının IP adresleri sınav sırasında kayda alınmıştır.

İlahiyat Fakültesinde üniversitenin birimlerinde kullanılan ölçme değerlendirme yöntemlerine ek olarak öğrenciler bazı ders uygulamalarını (ezbere ya da bakarak Kuran ı Kerim ve Arapça dersinde metin okuma) eş zamanlı olarak gerçekleştirmektedirler. ESUZEM üzerinden karşılıklı okunularak gerçekleştirilen bu uygulama dersinde öğretim üyesinin öğrencilerin okuma hatalarını o anda düzeltmesine olanak verilmekte ve kayıt altına alınmaktadır.

Mühendislik Mimarlık Fakültesinde; 2019-2020 Bahar ve 2020-2021 Güz Yarıyıllarında Dönem içi ölçme ve değerlendirmeler için pek çok derste eş zamanlı sınav ya da eş zamansız ödev, proje, vaka çalışması gibi seçeneklerin karması kullanılmaktadır.

Tıp Fakültesinde ölçme değerlendirmeler için eş zamanlı sınav, ödev, proje, vaka çalışması gibi seçeneklerin karması kullanılarak öğrencilerin farklı şekillerde değerlendirilme esnekliği tammmaktadır.

2020-2021 Güz Dönemi öncesinde Üniversite Senatosu enstitülerle ilgili ölçme değerlendirme ilkelerini karara bağlamıştır. Enstitülerde uzaktan eğitim sürecinde eş zamanlı ya da eş zamansız yapılabilecek "Doktora yeterlik, doktora tez öneri, doktora tez izleme, doktora tez savunma ile yüksek lisans tez savunma sınavları" için yönetim kurulu kararları alınarak uygulamaya konulmuştur. İzleyen bölümde enstitülerdeki çeşitli uygulamalara yer verilmiştir.

2020-2021 Öğretim yılı Güz yarıyılı için Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulunun 13.10.2020 tarih ve 2020-45/18 sayılı kararı ile Senatonun 3.09.2020 tarih ve 23/1 sayılı kararı çerçevesinde doktora yeterlik yazılı ve sözlü, tez önerisi, tez izleme, tez savunması sınavları için izlenecek süreçlerle ilgili ilkeler tanımlanmıştır. (Ek-4) Bunlara ek olarak, 2020-2021 öğretim yılı güz yarıyılındaki Uzmanlık Alan ve Tez Çalışması dersleri için EYK 13.10.2020 tarih ve 2020-45/23 sayılı kararı (Ek-5) ile ölçme değerlendirme yöntemleri tanımlanmıştır. 20.10.2020 tarih ve 2020-46/1 sayılı EYK kararı ile de Seminer derslerinin yürütme ve ölçme değerlendirme ilkeleri belirlenmiştir (Ek-6).

<https://fbe.ogu.edu.tr/Storage/FenBilimleriEnstitusu/Uploads/2--UZAKTAN-%C3%87EVR%C4%B0M%C4%B0%C3%87%C4%B0-SINAVLAR-29-05-2020.pdf>

Eğitim Bilimleri Enstitüsünde benzer şekilde Yüksek Lisans/Doktora Tez Savunma, Doktora Tez Önerisi Savunma, Doktora Yeterlik Sözlü aşaması ve Tez İzleme Sınavları için ilkeler hazırlanmıştır. Danışman ve öğrencinin talep etmesi halinde söz konusu sınavlar ESUZEM üzerinden uzaktan eş zamanlı yapılabilmektedir. Ayrıca Uzaktan Tezsiz Yüksek Lisans final sınavları eş zamanlı sistem üzerinden sözlü olarak yapılmıştır. Bu sözlü sınavlarda daha çok ürün temelli ölçme ve değerlendirme sistemi uygulanmıştır. Bu bağlamda öğretim üyelerinin tercihlerine göre öğrencilerden dönem ödevleri talep edilmiştir. 23.10.2020 tarihli 2020-37 toplantı sayılı EYK'da alınan kararla doktora yeterlik yazılı sınavları yüz yüze uygulanmıştır. Gerek uzaktan gerekse yüz yüze sınavlarda sınavın sağlıklı biçimde gerçekleştirilmesine yönelik tedbirler alınmalıdır.

https://ebe.ogu.edu.tr/Storage/EgitimBilimleriEnstitusu/Uploads/UZ_Y%C3%9CKSEKL%C4%B0SANSTEZSAVUNMASINAVIS%C3%9CCREC%C4%B0_2021

https://ebe.ogu.edu.tr/Storage/EgitimBilimleriEnstitusu/Uploads/UZ_DR_TEZONER%C4%B0S%C4%B0SINAVIS%C3%9CCREC%C4%B0_20202021GUZ.pdf

https://ebe.ogu.edu.tr/Storage/EgitimBilimleriEnstitusu/Uploads/UZ_DOKTORAYETERL%C4%B0KS%C3%96ZL%C3%9CSINAVS%C3%9CCREC%C4%B0_2021

https://ebe.ogu.edu.tr/Storage/EgitimBilimleriEnstitusu/Uploads/UZ_DR_TEZ%C4%B0ZLEMESINAVIS%C3%9CREC%C4%B0_20202021GUZ.pdf

https://ebe.ogu.edu.tr/Storage/EgitimBilimleriEnstitusu/Uploads/UZ_DR_TEZSAVUNMASINAVIS%C3%9CREC%C4%B0_20202021GUZ.pdf

https://ebe.ogu.edu.tr/Sayfa/Index/138/uzaktan-cevrimici-sinavlar-ve-mezuniyet-basvuru-sureci_sayfasında_ESOGÜ_ENSTİTÜLERİ_LİSANSÜSTÜ_PROGRAMLARI_İÇİN_ESUZEM_ÜZERİNDEN_UZAKTAN_ÇEVİRİMİÇİ_SINAV_UYGULAMA_USUL_VE_ESASLARI

Öğrenci Geri Bildirimleri

2019-2020 Bahar dönemi sürecinde başlayan uzaktan eğitim döneminde farklı öğretim yöntem ve tekniklerini destekleyen ESOGU Ders Yönetim Sistemi (PlatinDYS), 2020-2021 Güz Döneminden itibaren ise ESUZEM eşzamanlı (Zoom vb.) ya da eş zamansız yöntemlerle derslerin yürütülmesinde ve öğrenci geri bildirimlerinin alınmasında kullanılmıştır. Sistem ile ilgili sorular ve sorunlar söz konusu olduğunda kullanıcılar elektronik posta üzerinden iletişime geçerek geri bildirimlerde bulunabilmektedirler. (Ek-7) Aynı zamanda bu sistemler üzerinden çeşitli anketler düzenlenerek öğrenciler ve öğretim elemanlarından geri bildirimler toplanabilmektedir. ESOGÜ Ders Yönetim Sistemi Öğrenci Kılavuzu, [https://enformatik.ogu.edu.tr/Storage/enformatik/Uploads/ESOG%C3%9C-DYS-%C3%96%C4%9Frençci-K%C4%B1lavuzu-\(PlatinDYS\).pdf](https://enformatik.ogu.edu.tr/Storage/enformatik/Uploads/ESOG%C3%9C-DYS-%C3%96%C4%9Frençci-K%C4%B1lavuzu-(PlatinDYS).pdf)

öğrencilerle birlikte ve onların geribildirimleri gözetilerek tasarlanmış ve hazırlanmıştır.

Öğretim elemanları öğrenci motivasyon, ilgi ve bağlanmasını canlı tutmanın öneminden ve öğrenciyi merkeze alan ve uzaktan eğitime uygun olan öğrenme ve öğretme seçenekleri konusunda ESUZEM tarafından bilgilendirilmektedir. Bunun yanı sıra öğretim üyeleri ile whatsapp grupları, elektronik posta, Zoom toplantıları ve telefon görüşmeleri ile öğrenci geri bildirimleri alınmıştır.

İzleyen uygulamalar Covit 19 Pandemisi süreci öncesinde olduğu gibi uzaktan eğitim sürecinde de uygulanmaktadır. Üniversitenin bazı birimlerinde ders esnasında öğrencilere uygulanan kısa anketler yanı sıra mezun anketleri yapılmaktadır. Öğrenci Bilgi Sistemi üzerinden Ders ve Öğretim Elemanı Değerlendirme Anketi de tüm dersler için uygulanabilmektedir. Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından her yıl düzenli olarak Öğrenci Memnuniyet Anketi uygulanmakta ve sonuçları raporlanarak üst yönetimle paylaşılmaktadır. Üst yönetim anket sonuçlarından alınan geri bildirimler doğrultusunda iyileştirici önlemler planlanmaktadır (Ek-8)

Uzaktan eğitim sürecinin değerlendirilmesi amacı ile tüm öğrencilere uygulanması planlanan Uzaktan Eğitim Memnuniyet Anketi hazırlıkları sürdürülmekte olup kısa sürede uygulanacaktır.

Dış Hekimliği Fakültesi uzaktan/karma eğitim süreçlerine ilişkin Aralık 2020 tarihinde Öğrenci Memnuniyet Anketi ve Uzaktan Eğitim Memnuniyet Anketi yapılması planlanmaktadır.

Üniversitenin akreditasyon sürecinde yer alan Tıp Fakültesi ve Mühendislik Mimarlık Fakültesi ile Fen Edebiyat Fakültesinin ilgili programlarında, sağlanması gereken ölçütler çerçevesinde; memnuniyet değerlendirmesi ve program kazanımlarının ölçülmesi için anket yolu ile öğrenci geri bildirimleri alınmaktadır. Tıp Fakültesi tarafından uzaktan eğitim memnuniyet anketi (Ek-9) uygulanmış olup fakülte yönetim kurulu tarafından değerlendirme süreci tamamlandığında iyileştirme, geliştirme süreçleri başlatılacaktır. Tıp Fakültesi 6.sınıf öğrencileri ile Microsoft Teams üzerinden yapılan toplantı notları (Ek-10) ve TEÖK toplantı tutanağı (Ek-11) öğrenci geri bildirim örnekleri olarak sunulmuştur.

Öğretim yöntem ve teknikleri (Aktif, disiplinlerarası çalışma, etkileşimli, araştırma/öğrenme odaklı)

Olgunluk Düzeyi: Uzaktan/karma öğretim süreçlerinde; uzaktan/karma eğitime uygun, aktif ve etkileşimli öğrenci katılımını sağlayan güncel, disiplinlerarası çalışmaya teşvik eden ve araştırma/öğrenme ve öğrenci odaklı öğretim uygulamalarından elde edilen bulgular sistematik olarak izlenerek paydaşlarla birlikte değerlendirilmekte ve izlem sonuçlarına göre önlem alınmaktadır.

Kanıtlar

- [Ek1.docx](#)
- [Ek2.docx](#)
- [Ek3.pdf](#)

Ölçme ve değerlendirme (Öğrencilerin özelliklerine ve öğrenme düzeylerine göre farklılaştırılmış alternatif ölçme yöntem ve tekniklerine yer verme gibi)

Olgunluk Düzeyi: Uzaktan/karma programlarda öğrenci merkezli ölçme ve değerlendirmeye ilişkin olgunlaşmış uygulamalardan elde edilen bulgular, sistematik olarak izlenmekte ve izlem sonuçları paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlemler alınmaktadır.

Kanıtlar

- [Senato Kararı \(Ek4\).docx](#)
- [Ek5.docx](#)
- [Ek6.docx](#)

Öğrenci geri bildirimleri (Ders-öğretim üyesi-program-genel memnuniyet anketleri, talep ve öneri sistemleri)

Olgunluk Düzeyi: Uzaktan/karma eğitim süreçlerinde öğrenci geri bildirimlerinin (ders, dersin öğretim elemanı, uzaktan eğitim ortamı, diploma programı, hizmet ve genel memnuniyet seviyesi, vb.) alınmasına ilişkin mekanizmalar oluşturulmuştur. Ancak hiç uygulama yoktur veya tüm birimleri kapsayan uygulamalar vardır.

Kanıtlar

- [Ek7.docx](#)
- [Ek8.docx](#)
- [Ek9.docx](#)
- [Ek10.jpg](#)
- [Ek11.jpg](#)

4. Öğretim Elemanları

Öğretim Yetkinliği

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nde uzaktan/karma eğitim süreçlerinde görevlendirilen öğretim elemanları fakülteler, yüksekokullar, meslek yüksekokulları ve enstitüler tarafından kendi eğitim öğretim program ve hedeflerine göre görevlerini aksatmadan, özverili bir şekilde yürütmektedir.

Üniversitede örgün eğitim-öğretim yapan birimlerde 2019-2020 Bahar yarıyılı ile başlayan uzaktan eğitim sistemi uygulamalarına bugün büyük ölçüde Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (ESUZEM) altyapısı ile devam edilmektedir. Uzaktan/karma eğitim süreçlerinde yönetim kademelerinin ve öğretim

elemanlarının teknolojik ve pedagojik yeterliliklerini iyileştirmeye yönelik çalışmalar yaptığı görülmektedir. Bu kapsamda kurum içi eğitim programlarının düzenlendiği, uzaktan eğitim ve öğretim yöntemlerini kapsayan yönetim sistemleri ile ilgili kararların alınarak güncellendiği görülmektedir. Nitekim öğretim elemanı yeterliliğini geliştirmeye yönelik ders sunum süreci, etik, telif hakları, kişisel verilerin korunması ve ölçme-değerlendirme konularındaki ilkeleri içeren Üniversite Senatosunun kapsamlı kararı 25 Eylül 2020 tarihinde yapılan toplantıda 26-6 sayılı ile almıştır (Ek)

Kurumsal olarak Üniversitede uzaktan eğitimle ilgili altyapı iyileştirmesi tüm birimleri kapsayacak şekilde sağlanmıştır. 2019-2020 Bahar Döneminde Ders Yönetim Sistemi (DYS) Enformatik bölümü tarafından, 2020-2021 Güz Döneminden itibaren ise ESUZEM sorumluluğunda CANVAS ve Microsoft Teams gibi platformlar uzaktan eğitim sürecinde yer alan tüm birimlerdeki öğretim elemanlarının kullanımına sunulmuştur. Kurumsal yaklaşımlarla eğitim ve seminerler teknik elemanlarla sağlanmaktadır. Mevcut altyapının etkin kullanılmakta olduğu belirtilebilir.

Kurumsal uygulamalar haricinde akademik birimlerde öğretim elemanlarının teknolojik ve pedagojik (teknopedagojik) yeterliliklerini sürdürülebilir anlayışla geliştirmek için ek tedbirler söz konusu olmamıştır.

Uzaktan/karma eğitim dönemleri içerisinde öğretim elemanlarının yeterlilik geliştirme süreçlerinin izlenmesi ve paydaşlarla beraber değerlendirilmesi konularında somut bir veri bulunmamaktadır. Ancak bazı birimlerde gerek dersler sırasında uygulanan anketler, gerekse birim yöneticileri ya da öğretim üyelerine gelen soru, görüş vb. ile (elektronik posta, whatsapp grupları) paydaş değerlendirmeleri alınmaktadır. Ancak bu uygulamalar tüm birimlerde henüz yaygınlaştırılmamıştır.

Uzaktan eğitim kapsamında Üniversitenin birinci dereceden ilgili birimleri Enformatik Bölümü ve Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi darboğaz oluşturmayacak öngörülerle fakülte, yüksekokul, meslek yüksekokulları ve enstitülerde görevlendirilen öğretim elemanlarına teknik ve kısmen altyapı desteği sağlamaktadır. Bu durum Üniversiteye ait birimlerin aşağıda yer verilen kanıt ve olgunluk düzeylerinin tespitinde görülmektedir. 2019-2020 Bahar Döneminde Enformatik Bölümünün sağladığı DYS ile hizmet verilirken 2020-2021 Güz Döneminden itibaren ESUZEM altyapısı kullanılmaya başlanmıştır. Ancak Enformatik Bölümü de sürece destek vermeye devam etmektedir. Aşağıda ilgili birimlerin çalışmaları ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Enformatik Bölümü Üniversitenin öğretim elemanlarının örgün ve uzaktan eğitim süreçlerinde teknolojik yetkinliklerinin artırılması amacıyla hem DYS'nin etkili kullanımına, hem de teknolojik araçların kullanımına yönelik periyodik eğitimler düzenlemiştir. Bu eğitimlerde daha önce DYS'i hiç kullanmamış öğretim elemanlarına temel özellikler tanıtılıp ilk uygulamaları yapmaları sağlanmıştır. Verilen oryantasyon eğitimlerinin listesine <https://enformatik.ogu.edu.tr/Sayfa/Index/22/ders-yonetim-sistemi-egitimleri> ve <https://enformatik.ogu.edu.tr/Sayfa/Index/74/esogu-ders-yonetim-sistemi-oryantasyon-egitimi-acik-erisim> adresinden ulaşmak mümkündür. Ayrıca tümüyle uzaktan eğitime zorunlu olarak geçilmesi sebebiyle öğretim elemanlarının eş zamanlı olarak erişerek izleyebilecekleri video dersleri DYS içinde oryantasyon dersleri altında erişime sunulmuştur. Bunların yanı sıra öğretim elemanlarının teknoloji yetkinliklerinin artırılması amacıyla planlanan program çerçevesinde: Word, Excel, Visio gibi Microsoft Ofis program eğitimleri gerçekleştirilmiştir. Bu eğitimlere ait bilgilere de <https://enformatik.ogu.edu.tr/Sayfa/Index/24/enformatik-bolumu-teknoloji-yetkinligi-egitimleri> bağlantısından ulaşmak mümkündür. Bu eğitimlere katılanlara eğitim sonunda başarı ve katılım sertifikaları düzenlenerek takdim edilmiştir.

Uzaktan eğitim sürecinde ESUZEM'in süreci yönetme adına öğretim elemanlarının uzaktan eğitim-öğretime yönelik yetkinliklerini artırması için yaptıkları çalışmalar önemlidir. Bu çalışmalar genellikle dönem başında planlanan seminer veya webinar biçimindedir (<https://uzem.ogu.edu.tr/Sayfa/Index/28/egitim-ve-seminerler>). Ayrıca önümüzdeki dönemlerde ESUZEM tarafından öğretim elemanı yetkinliğini artırmak adına hizmet içi eğitimlerin planlandığı belirtilmiştir.

Öğretim yetkinliklerinin izlenmesi ve iyileştirilmesi için öğretim elemanlarının uzem@ogu.edu.tr adresine mail göndermeleri sağlanmakta ve gönderdikleri sorular ESUZEM ekibi tarafından en geç 12 saat içinde yanıtlanmaktadır. Yine kurumda hizmet veren dâhili telefon numaralarından da teknopedagojik destek hizmeti verilmektedir (<https://uzem.ogu.edu.tr/Sayfa/Index/76/ogretim-eleman-yardim>

<https://uzem.ogu.edu.tr/Sayfa/Index/10/iletisim>).

Uzaktan eğitim sürecinde yer alan öğretim elemanlarının canlı ders sistemine giriş, sistemi kullanma ve dijital içerik hazırlama konularında bilgi, beceri ve yetkinlik kazanmaya katkı sunan videoları mevcuttur (<https://uzem.ogu.edu.tr/Sayfa/Index/42/canli-ders-sistemine-giris-ve-videosu-tiklayiniz>). Bu süreç sonunda öğretim üyeleri ilgili altyapıyı etkin olarak kullanabilmiş, derslerini sistem üzerinden eş zamanlı / eş zamansız olarak yürütmüş, sınav değerlendirmelerini gerçekleştirmiş, ödev, kısa sınav, sunum vb. etkinlikler tanımlamış, eş zamanlı toplantılar düzenlemiştir. Ayrıca uzaktan eğitim sürecinde yer alan öğretim elemanlarının ders ücret beyannameleri birimler tarafından talep edilmektedir. Sistem dinamik bir yapı ile güncellenmektedir.

Öğretim yetkinliği (Aktif öğrenme, ölçme değerlendirme, yenilikçi yaklaşımlar, materyal geliştirme, yetkinlik kazandırma ve kalite güvence sistemi)

Olgunluk Düzeyi: Uzaktan/karma eğitim süreçlerinde yer alan öğretim elemanlarının öğretim yetkinliğini geliştirmek üzere uygulamalar vardır ve bunlar tüm birimleri kapsamaktadır. Ancak bu uygulamaların sonuçlarının izlenmesi yapılmamaktadır.

Kanıtlar

- [Ek.docx](#)

5. Öğrenme Kaynakları

Öğrenme Kaynakları

Üniversitemiz, eğitim - öğretim faaliyetlerini yürütmek, uygun kaynaklara ve altyapıya sahip olabilmek, öğrenme olanaklarının tüm öğrencilere yeterli ve erişilebilir olması için Covid-19 Pandemi sürecinde de gerekli faaliyetleri planlamıştır. 2019-2020 Bahar döneminde Cumhurbaşkanlığı ve YÖK'ün aldığı karar doğrultusunda eğitim öğretim faaliyetlerini uzaktan yürüten üniversitemiz bu sürece hızlı bir şekilde uyum sağlamıştır. 2019-2020 Bahar Döneminde Enformatik Bölümünün 2005 yılında hizmete sunduğu Moodle tabanlı Ders Yönetim Sistemi (PlatinDYS) yaygınlaştırılarak kullanılmıştır (<http://esogudys.ogu.edu.tr/platindys/>). 2020-2021 Güz Döneminde itibaren ise ESUZEM altyapısı ile öğrenime devam edilmiştir.

Ders Yönetim Sistemi klasik sınıf-içi eğitimlerin bilgi yayma gücünün ve eğitim etkinliğinin artırılmasında ilk tercih edilen teknolojik olanaklardan biridir. Kullanılan öğrenme sistemleri öğrencilerin öğrenme sürecine etkin bir şekilde katılmalarını sağlayarak onları bu öğrenme sürecinde pasif bir rolden aktif bir role taşımaktadır. Öğretim elemanları ve öğrencilere 7x24 erişim olanağı sunmakla birlikte eş zamanlı ve eş zamansız öğrenme olanaklarına da sahiptir. Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının OGUBS sisteminde kayıtlı tüm dersler, her eğitim dönemi başında ESOGÜ DYS içinde otomatik olarak açılmakta ve tüm öğretim elemanı ve öğrenciler derslere otomatik olarak atanmaktadır.

Uzaktan eğitimin ihtiyaçlarını karşılayabilecek bütün modüllere (İçerik oluşturma, ekleme, silme, Sınav ve Soru bankası, ödev toplama, sohbet, wiki, scorm) sahip olunmakla birlikte, tüm veriler kampüs içinde saklanmaktadır. Sistemlerin kullanımına yönelik eğitimler tüm kullanıcılara verilmektedir. (<https://enformatik.ogu.edu.tr/Sayfa/Index/74/esogu-ders-yonetim-sistemi-oryantasyon-egitimi-acik-erisim>)

([https://enformatik.ogu.edu.tr/Storage/enformatik/Uploads/ESOG%C3%9C-DYS-%C3%96%C4%9Frenci-K%C4%B1lavuzu-\(PlatinDYS\).pdf](https://enformatik.ogu.edu.tr/Storage/enformatik/Uploads/ESOG%C3%9C-DYS-%C3%96%C4%9Frenci-K%C4%B1lavuzu-(PlatinDYS).pdf))

(<https://uzem.ogu.edu.tr/>)

Üniversitemiz 2020-2021 Güz döneminde, eğitim-öğretim ihtiyaçlarına tümüyle cevap verebilmek amacıyla kurumun diğer bilgi yönetim sistemleriyle uyumlu ve entegre biçimde çalışabilen, eş zamanlı ve eş zamansız öğrenme olanaklarına cevap verebilen, zenginleştirilmiş (çoklu ortam) içerik geliştirme, ölçme değerlendirme, hizmet içi eğitim, öğrenme topluluğu oluşturma ve yönetme gibi modülleri de barındıran ESUZEM öğrenme yönetim sistemini kullanılmaya başlanmıştır (<https://uzemoys.ogu.edu.tr/>).

ESUZEM sisteminde dersler eş zamanlı ve eş zamansız olarak yürütülmektedir. Uzaktan eğitim faaliyetlerinin eş zamansız boyutu CANVAS Öğrenme Yönetim

Sistemleri (Learning Management Systems-LMS) üzerinden sürdürülmektedir. Öğrenme yönetim sistemleri uzaktan eğitim derslerinde aktif olarak kullanılmaktadır. “Öğrenme materyallerini düzenleme, paylaşma ve tartışma, dersleri yönetme, ödev alma, sınavlara girme, bu ödev ve sınavlara ilişkin geri bildirim sağlama, öğrenen, öğretmen ve sistem kayıtlarını tutma, raporlar alma gibi işlevleri” yerine getirmek için öğrenme yönetim sistemi kullanılmaktadır. Bu sistem üzerinde; dersler tanımlanarak, öğretim materyalleri yüklenmekte, kullanıcıların bunlara erişimi sağlanmakta, dersler yürütülmekte, ödev verilebilmekte, toplanabilmekte, değerlendirilip dönüt verilebilmekte, ayrıca sınavlar gerçekleştirilebilmektedir. Öğrencilerin ders materyallerine istedikleri zaman diliminde ve istedikleri kadar ulaşabilmelerine imkân tanınarak öğrenme süreci yürütülmektedir.

Eş zamanlı çevrimiçi derslerde amaç öğrenci ve öğretim elemanın aynı anda, sanal ortamda bir araya gelmesi ve etkileşim içerisinde ders işlenmesidir. Eş zamanlı çevrimiçi dersler öğrencilerin öğrenme sürecinin bir parçası hissetmeleri açısından önemli bir araçtır. Eş zamanlı çevrimiçi derslerde öğrencilerin derse aktif katılımını sağlamak ve öğrenme sürecini daha kaliteli hale getirmek için aktif öğrenme yaklaşımlarını kullanılmaktadır. Eş zamanlı çevrimiçi dersler Kahoot, Quizizz, Mentimeter gibi ölçme ve değerlendirme araçları kullanılarak anlık ve eğlenceli değerlendirme yapılabilmektedir. Eş zamanlı çevrimiçi derslerde kullanılan web konferans sistemi grup odalarında (Breakout Rooms) çalışma imkânı vermektedir. Öğretim elemanları akran öğrenmelerini desteklemek için grup çalışmaları yapılabilmektedir.

Uzaktan eğitim sürecinde; öğretim üyeleri ve öğrencilerin birbirleri ile nasıl iletişim kurabileceği aşağıda Tablo2 de belirtilmiştir.

Tablo 2: Uzaktan Eğitim Süreci İletişim Kanalları

İletişim Kanalı	Hedef Kitle	Açıklama
Elektronik posta (uzem@ogu.edu.tr)	Öğretim üyeleri, öğrenciler	Temel iletişim araçlarından biri olarak kullanılır, okul e-posta hesabının düzenli kontrol edilmesi gerekir.
Canvas LMS (https://uzem.ogu.edu.tr/login/canvas)	Öğretim üyeleri, öğrenciler	Ders materyalleri paylaşımı, eş zamansız etkileşim ve iletişim gibi konularda ESUZEM ÖYS'den yararlanır.
BigBlueButton - Senkron ders platformu	Öğretim üyeleri, öğrenciler	Uzaktan eğitim sürecinde video konferans, eş zamanlı (online) dersler, görüşmeler ve toplantılar BigBlueButton aracılığı ile yapılır.
Kultura - Video platformu	Öğretim üyeleri, öğrenciler	Video içerikleri Kultura video platformuna yüklenerek takibi yapılır.
UZEM Web Sitesi	Öğretim üyeleri, öğrenciler	https://uzem.ogu.edu.tr/

Üniversitemizde ayrıca Tıp Fakültesi ve Diş Hekimliği Fakültesi tarafından kullanılan Kurumsal Eğitim Yönetimi ve Planlama Sistemi (KEYPS) bulunmaktadır. KEYPS ile mezuniyet öncesi tıp eğitimi programının değerlendirmesinin etkin bir şekilde yapıldığı ve sonuçlarının eğitim programına yansıtıldığı bir model oluşturulmuştur. Bu amaçla KEYPS, öğretim üyelerine tanıtılmış, eğitimler verilmiş ve 2019-2020 Eğitim Öğretim yılından itibaren aktif olarak kullanılmaya başlanmıştır (<https://keysps.ogu.edu.tr/system/login>).

Üniversitemiz 2019-2020 öğretim yılı yaz okulu ve uygulama (laboratuvar) dersleri çevrimiçi olarak yürütülmesi için Microsoft Teams ile anlaşarak eğitim sürecinin daha sağlıklı bir şekilde yürütülmesi için çalışmalarda bulunmuştur. Öğrenciler bu üyeliğe sahip olduğunda üniversitemiz anlaşması kapsamında aynı zamanda tüm Microsoft Office uygulamalarına da sahip olmuşlardır. Ayrıca dosya paylaşımı konusunda büyük kolaylıklar sağlayan OneDrive'da 1 TB kapasiteli bulut depolama alanı da öğrencilerin kullanımına sunulmaktadır. (<https://oidb.ogu.edu.tr/Duyuru/Detay/4256/teams-uyeligi-olusturma>). Buna ek olarak 05.09.2020 tarih ve 26 sayılı Senato kararı ile öğretim elemanlarının Microsoft Teams, Zoom vb. platformları kullanmalarına da imkân verilmiştir. Yaşanabilecek olası aksaklıkları gidermek için lisanslı hesaplar alınmıştır Lisanslı ZOOM Hesapları kullanım yazısı ekte verilmiştir. (Ek-1)

Karma öğrenme sürecinde öğrenci ve öğretim elemanlarına dijital kitap, makale, diğer süreli yayınlar, ders notları, sunumları, ayrıca ses dosyaları (podcast), video kayıtları gibi kaynak ve materyallerin kampüs dışı erişimi üniversite kütüphanesi tarafından sağlanmaktadır.

Üniversite kütüphanesinde sunulan hizmetlerin yanı sıra öğretim üyelerinin talep ettikleri kaynaklar ile öğrencilerin yararlanacağı basılı ve elektronik kaynaklar artırılmaya çalışılmaktadır. 2019 Yılı itibarıyla üniversitemizde 127989 basılı kitap, 256418 e-kitap bulunmaktadır. Abone olunan veri tabanı sayısı ise 46'dır. (<https://kutuphane.ogu.edu.tr/Sayfa/Index/22/kampus-disi-erisimi>)

Uzaktan eğitimde hizmete sunulan öğrenme kaynaklarının kullanımını düzenleyen mekanizmalar bağlamında; Pandemi öncesi uzaktan eğitimde kullanılan sunucu sayısı 22 adet iken, uzaktan eğitime geçilmesi ile birlikte ESUZEM'in Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından uzaktan eğitimde kullanılmak üzere toplam 270 adet sanal sunucu oluşturulmuştur. Bu sunuculara 1549 core vCPU, 3 TB RAM, 47 TB HDD sunucu kaynağı atanmış ve tamamı aktif olarak hizmet vermektedir. Canlı ders yayınları için mevcut 2000 Mbps ULAKNET internet hattının yaklaşık yarısı etkin ve kesintisiz olarak kullanılmaktadır. İnternet bağlantı grafikleri ekte verilmiştir (Ek-2)

Engelsiz Üniversite

Eskişehir Osmangazi Üniversitesinde oluşturulan “Engelli Öğrenci Birimi” aracılığı ile engelli öğrencilerin gerekli idari, fiziksel ve uzaktan eğitim ile ilgili ihtiyaçları belirlenerek, bu ihtiyaçların karşılanması için gerekli çalışmalar doğrudan rektörlük tarafından sağlanmaktadır. Üniversitemizde 39 engelli öğrenci bulunmaktadır. Engelli öğrencilerin eğitim öğreniminin devam ettiği bölüm/program başkanları ve danışman öğretim elemanları ile Engelli Öğrenci Birimi tarafından çalışmalar yapılmaktadır. Öğrencinin sağlık kurulu raporuna istinaden Engelli Öğrenci Birimine başvurusu ile engelli öğrencinin özel durumu göz önünde bulundurulmuş, Engelli Öğrenci Eğitim Öğretim Yönergesi doğrultusunda uzaktan eğitim sürecinde derslerde ve ölçme değerlendirme yöntemlerinde gerekli düzenlemeler yapılmaktadır

<https://oidb.ogu.edu.tr/Sayfa/Index/126/engelli-ogrenci-egitim-ogretim-yonergesi>. Engelli Öğrenci Birimi yönetim kurulu kararları Elektronik Belge Yönetim Sistemi aracılığı ile birimlere gönderilmektedir. 2020-2021 Güz Döneminde uzaktan eğitimde yaşanan sorunların görüşülmesi gündem maddesini içeren yönetim kurulu toplantısı üniversitemiz engelli öğrenci temsilcisinin de katılımı ile Zoom üzerinden gerçekleştirilmiş (Ek-3) ve alınan tavsiye kararları EBYS ile rektörlük ve diğer birimlerle paylaşılmıştır.

2020-2021 Güz Yarıyılında üniversitemiz oryantasyon programı uzaktan eğitim ile gerçekleştirilmiş, engelli öğrencilere üniversitemizin ve engelli öğrenci biriminin tanıtımı yapılmıştır

<https://www.ogu.edu.tr/Web/EtkinlikDetay/3000?page=1>.

Uzaktan eğitim teknolojileri yapıları gereği engelli bireylerin eğitim süreçlerini olumlu yönde etkileyen teknolojilerdir. Enformatik Bölümünün yönettiği PlatinDYS ile 15 yıldır örgün eğitim süreçleri engelli bireylerin yararına olacak şekilde desteklenmektedir.

Ayrıca PlatinDYS'nin artan kullanımı öğretim elemanlarının ders notlarını dijitalleştirilmesini olumlu yönde etkilemiştir. Ders kaynaklarında oluşan bu dijitalleşme görme engelli bireylerin derslerini takip etmesini kolaylaştırmaktadır (<http://esogudys.ogu.edu.tr/platindys/>).

2020-2021 Güz Dönemi'nden itibaren aktif kullanımına başlanan ESUZEM sistemi ile yukarıdaki faaliyetler sürdürülmektedir.

Ölçme değerlendirme sürecinde engelli öğrencilerin yaşayabilecekleri uzaktan eğitim ve ölçme değerlendirme döneminde yaşadıkları sorunlara yönelik anket formu hazırlanmış olup, üniversitemiz engelli birimi ile uzaktan eğitim sisteminin erişilebilirliğinin değerlendirilmesi konusunda çalışmalar devam etmektedir.

Rehberlik, psikolojik danışmanlık ve kariyer hizmetleri

Üniversitemizde uzaktan eğitim süreci öncesinde akademik danışmanlar, Gençlik Danışma Birimi (GEDAB), Çocuk ve Genç Eğitimi Uygulama Araştırma Merkezi (ÇOGEM) ve bazı birimlerdeki kariyer merkezleri (Örneğin İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Kariyer Merkezi yaklaşık 15 yıldır hizmet vermektedir) ve yeni kurulan Üniversite Kariyer Merkezi aracılığı ile yürütülen rehberlik, psikolojik danışmanlık ve kariyer hizmetleri Covit 19 Pandemi süreci sonrasında da olabildiğince sürdürülmeye çalışılmıştır. Öğrenci kayıt sürecindeki işlemler birim danışmanları desteği ile Öğrenci Bilgi Sistemi üzerinden sürdürülmekte ve kayıt altına alınmaktadır. Bu süreçte yaşanan teknik sorunların çözümü için öğrenci destek birimleri web sayfası üzerinden hizmet vermektedir.

Üniversitede uzaktan eğitim sürecinin yürütülmesi sırasında ortaya çıkan sorunların çözümünde genel iletişim mekanizmalarının kullanımının yanı sıra ESUZEM önemli bir rol üstlenmiştir. Ancak bu faaliyetlerin uzaktan eğitim sürecinde yürütülmesi ile ilgili paydaş ve öğrenci görüşlerinin dikkate alınarak önümüzdeki dönemde iyileştirmelerin yapılması planlanmaktadır.

Üniversitede bu başlık ile ilgili genel uygulamalar yukarıda açıklanmış bundan sonra da bazı birimlere özel uygulamalar anlatılmıştır.

Dış Hekimliği ve Sağlık Bilimleri Fakültelerinde öğrencilere rehberlik ve danışmanlık hizmeti verecek mekanizmaları oluşturmak amacıyla görevlendirilmeler yapılmıştır. Yanı sıra bu fakültelerde öğrencilerin yaşadıkları sorunları ve önerileri konusunda hızlı iletişim kurabilmek amacıyla Whatsapp ve MS Teams grupları oluşturulmuştur.

Tıp Fakültesinde öğrenci işleri servisinin telefon, elektronik posta ve telefon uygulamaları yolu ile öğrenciler ile sürekli iletişim sağlanmıştır.

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu rehberlik ve danışmanlık olarak sunduğu dönem başı oryantasyon eğitimleri öğrencileri bilgilendirme açısından faydalı olmuştur. (Ek-4)

Enstitülerde çalışan personelin sorumlulukları tanımlanmış ve öğrencilerin problemlerine hızlı ve etkin çözüm getirilmesi amaçlanmıştır. Öğrencilerin derse devamı, dersin işlenmesi ve sınavların yapılması gibi işlemler ESUZEM üzerinden yürütülmüştür. Öğrencinin motivasyonu ve katılımını sürekli kılmak için öğrenci-öğretim elemanları arasında telefon, e-posta ve çeşitli uygulamalar gibi iletişim kanalları kullanılmıştır. Ancak öğrencilerin geri bildirimlerinin alınarak süreçlerin iyileştirilmesine yönelik kullanımı henüz yaygınlaştırmamıştır.

Uzaktan Eğitim süreciyle doğrudan ilgili olmaları nedeniyle ESUZEM ve Enformatik Bölümü öğrenci ve öğretim elemanlarına rehberlik etme konusunda belirli mekanizmaları oluşturmuş ve bu kapsamda iletişim sürecini dinamik tutmaya çalışmışlardır. Enformatik bölümü tarafından öğrenci ve öğretim elemanlarına rehberlik sürecinde paydaşların nasıl yer aldığına dair somut bilgi ve kanıtlar sunulmuştur.

Enformatik bölümü web sayfasında sürece katkıda bulunabilecek yardım sayfaları, kılavuzlar ve destek materyalleri bulunmaktadır. Öğretim elemanlarıyla çeşitli kanallarla iletişim ve sorunların birlikte değerlendirilmesi yoluyla çözüm üretme elektronik posta, telefon, yüz-yüze görüşme vb. çeşitli iletişim kanalları aracılığıyla geri bildirim alınmakta, sorun ilgili personele yönlendirilerek çözülmektedir.

Öğrencilere yönelik rehberlik hizmetleri ESUZEM web sayfaları ve sosyal medya hesapları üzerinden sağlanmaktadır. Bu kapsamda ESUZEM tarafından öğrencilere yönelik Öğrenme Yönetim Sistemi Öğrenci Kılavuzu ve Öğrenci Yardım Videosu hazırlanmış, bu kılavuz ve videoya UZEM Web sitesinden ve UZEMÖYS içerisinde her derse ilişkin platformdan ulaşılabilmektedir. ESUZEM destek hizmetleri birimi tarafından telefonla ve e-posta adresi üzerinden gelen sorular yanıtlanmaktadır.

Öğrenme kaynakları

Olgunluk Düzeyi: Kurumda uzaktan/karma eğitim öğretim faaliyetleri için tüm birimlerindeki uygun nicelik ve nitelikte, erişilebilir öğrenme kaynakları sağlamak üzere öğrenme kaynakları yönetilmektedir. Tüm bu uygulamalardan elde edilen bulgular, sistematik olarak izlenmekte ve izlem sonuçları paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlemler alınmakta ve ihtiyaçlar/taalepler doğrultusunda kaynaklar çeşitlendirilmektedir.

Kanıtlar

- [Ek-1.docx](#)
- [Ek-2.PNG](#)

Engelsiz üniversite

Olgunluk Düzeyi: Engelsiz uzaktan/karma eğitim uygulamaları tüm birimleri kapsamaktadır. Ancak bu uygulamanın sonuçları izlenmemektedir.

Kanıtlar

- [Ek-3.docx](#)

Rehberlik, psikolojik danışmanlık ve kariyer hizmetleri

Olgunluk Düzeyi: Kurumda uzaktan/karma eğitim hizmetlerine uygun nitelik ve nicelikte rehberlik, psikolojik danışmanlık ve kariyer hizmetleri tüm birimleri kapsayacak şekilde sağlanmaktadır. Ancak bu uygulamanın sonuçları izlenmemektedir.

Kanıtlar

- [Ek-4.pdf](#)

6. Programların İzlenmesi ve Güncellenmesi

Program çıktılarının izlenmesi ve güncellenmesi

Uzaktan eğitim öncesi süreçte, üniversitemizin tüm birimlerinde eğitim programlarında yer alan derslerin amaç ve hedefleri yazılarak derslerin öğrenme çıktıları hazırlanmıştır. Bağlı olarak kullanılan ölçme ve değerlendirme teknikleri/yöntemlerinin de bu çıktılar doğrultusunda hazırlanmaya çalışılmasına karşın akreditasyon süreci geçirmiş programlar dışında diğer programlar için program çıktılarının izlenmesi uzaktan eğitim süreci öncesinde de henüz istenen düzeye ulaşamamıştır. Bu sebeple aşağıda ayrıntıları paylaşılabilecek olan program çıktılarının izlenmesi süreci, bu dönemde akreditasyon sürecinde olan birimler için kısmen devam edebilmiş hatta bu süreçte akreditasyon sürecindeki programların da değerlendirmeleri ertelenmiştir. Yaşanan zorunlu duraksamanın en kısa zamanda kalite bilincini tüm programlara yayarak sonlanması hedeflenmektedir. Nitekim özellikle son bir yıldır, Kalite Komisyonu'nun daha sistemli ve düzenli çalışması, yanı sıra üniversite genelinde verilmesine başlanacak olan eğitimlerle kalite kültürünün oluşması bu süreçlerde bağlı olarak program çıktılarının izlenmesi sürecinde de ivme kazandıracaktır.

Bu genel açıklamaların ışığı altında bazı birimlerdeki mevcut durum ve ilgili belgeler izleyen kısımda özetlenmektedir.

Mühendislik Mimarlık Fakültesi'nde MÜDEK akreditasyonu olan programlarda uzaktan eğitim öncesinde, öğrencilerin mezun olduklarında sahip olmaları gereken bilgi ve becerileri tanımlayan her bir Program Çıktısının sağlanmasını güvenceye almak ve sağlanma düzeylerini belirlemek ve belgelemek için sistemli bir ölçme ve değerlendirme süreci kurulmuş ve işletilmiştir. Bu süreç; ölçme, değerlendirme, dönüt (geri besleme) ve gerekirse iyileştirme basamaklarından

oluşmaktadır. Dönemsel (yarıyıl, yılda bir, üç yılda bir vb.) olarak ölçme değerlendirme yapılmakta, geri beslemeler alınmakta, gerekli iyileştirmeler yapılmış olup dolayısıyla her bir mekanizmanın gerektirdiği periyotta iş ve işlemler yapılarak dönemsel olarak sırası gelen çevrim kapatılmıştır. Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü program çıktıları sağlanma konusundaki değerlendirmeyi gösteren kanıt (Ek 1), Bilgisayar Mühendisliği program çıktılarının izlenmesi, güncellenmesi ve bu konuda kurulan mekanizmayı gösteren kanıt (Ek 2), Bilgisayar Mühendisliği Eğitim Öğretim Programı komisyonunun bu konudaki çalışma takvimini ve süreç prosedürünü gösteren kanıt (Ek 3) de, Bilgisayar Mühendisliği Program Çıktısı Öğrenci Anketi uyum analizi (Ek 4) dendir. Kimya Mühendisliği ölçme değerlendirme komisyonunun öğrenim çıktılarının sağlanmasını değerlendirmeye dönük toplantı tutanağı (Ek 5)'dedir. Kimya Mühendisliği Sürekli İyileştirme Komisyonu'nun toplantı tutanağı (Ek 6)'dadır. MÜDEK süreciyle beraber program eğitim amaçlarına ulaşma düzeyinin en iyi hale getirilmesi için öğretimde sürekli bir dinamizm yaşatılmaktadır. Bu amaçla eğitim programlarında sürekli gözden geçirmeler ve güncellemeler yapılmaktadır. Çeşitli mekanizmalarla (sınıf toplantıları, danışman-öğrenci görüşmeleri, anketler vb.) alınan geri bildirimler değerlendirilmektedir. Mühendislik Mimarlık Fakültesi'nin akredite programlarının program çıktıları birim web sayfalarında paylaşılmaktadır. Tıp Fakültesi program çıktıları (Ek 7)'de verilmektedir.

Sanat ve Tasarım Fakültesi'nde uzaktan eğitim sürecindeki program çıktılarının izlenmesine ve güncellenmesine ilişkin herhangi bir mekanizma bulunmamaktadır. Pandemi koşulları ile eğitimde hızlı bir dönüşüm süreci başlamıştır ve uzaktan eğitim modeline uyum sağlanmaya çalışılmaktadır. Eğitim programlarının izlenmesi ve güncellenmesine ilişkin tanımlı bir süreç mekanizması, programlara ilişkin öz değerlendirme raporları gibi kanıtlayıcı belgeler henüz bulunmamaktadır. 2020-2021 Güz dönemi sonunda süreç ve performans göstergelerine ilişkin çıkarımlar elde edilebilecektir.

Diğer fakülte (İlahiyat, Tıp, Turizm, Dış Hekimliği vb.) ve meslek yüksek okullarında (Sağlık Hizmetleri vb.) YÖK'ün 22.05.2020 tarihli 75850160-104.01.02.04-E.31978 sayılı Covid 19 Pandemisi dönemi Ölçme Değerlendirme İlkeleri doğrultusunda ders değerlendirmeleri yapılmakta ancak uzaktan/karma programa dönük ölçme ve değerlendirme sistemine ilişkin tanımlanmış ayrıca bir yaklaşım bulunmamaktadır. Dış Hekimliği Fakültesi'nde eş zamansız dersler için kullanılan ve öğrencilerin ders notlarının yüklendiği KEYPS'deki ders içeriklerinin yıllık temelde güncellenmesi yapılmaktadır (Ek 8).

Benzer şekilde Tıp Fakültesi'nde program çıktıları dönemsel ve yıllık olarak izlenerek, eğitim kurullarında değerlendirilmekte, aksayan yönler ile ilgili tedbirler alınmaktadır (<https://ects.ogu.edu.tr>).

Ziraat Fakültesi programlarında, tüm uzaktan/karma program çıktılarının izlenmesine ilişkin uygulamalar gerçekleştirilmiş ve bazı sonuçlar elde edilmiştir. Örneğin, gerçekleştirilen canlı dersler, yüklenen sunumlar, yapılan değerlendirmeler sistemde kayıtlı ve izlenebilirdir. Ancak bu sonuçların çıktılarının değerlendirilmesine dönük analizi, karar alma ve güncelleme süreçlerinde kullanılması henüz gerçekleştirilememiştir.

Yabancı Diller Yüksek Okulu'nda ise programla ilgili geri bildirimler öğretim elemanları ile yapılan haftalık kur toplantılarında ve haftalık gönderilen izlencede ayrılan geri bildirim sütunu aracılığıyla alınmaktadır. Elde edilen bu dönütlere ışığında programda gerek anlık gerekse uzun vadede güncellemeler ve iyileştirmeler yapılmaktadır.

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'nda uzaktan eğitim yoluyla yürütülen derslerin eğitim amaçlarına ve hedeflenen öğrenme çıktılarına dönük olarak öğretim elemanları tarafından ders planı hazırlanmış ve ders bilgi paketleri aracılığı ile güncellenmiş olup, web sayfası üzerinden öğrenciler ile paylaşılmaktadır. Dersleri yürüten öğretim elemanları tarafından UZEMÖYS üzerinde her hafta gerekli düzenlemeler yapılmakta ve güncel ders notları düzenli olarak sisteme yüklenmektedir. Canlı ders kayıtlı, ders ile ilgili içerikler ve katılım raporları bu sistem üzerinde yer almaktadır. Programlarda yer alan derslerin izlenmesi öğretim elemanları tarafından hazırlanan ve müdürlüğe iletilen ders bildirim beyanları ile aylık ve dönemlik raporlar ile yapılmaktadır. Ancak uzaktan eğitim döneminin halen devam ettiği içinde bulunulan kazanımlara ne ölçüde ulaşıldığına dair somut kanıt henüz oluşmamıştır.

Atçılık Bölümü'nde uzaktan eğitim yoluyla yürütülen program ve derslerin izlenmesi ve güncellenmesine ilişkin tanımlı süreçler bulunmamasıyla birlikte her dersin akademik sorumlusu tarafından ilgili güncellemeler yapılmaktadır.

Program çıktılarının izlenmesi ve güncellenmesi (Hazırlık okullarındaki dil eğitim programlarını da kapsamaktadır.)

Olgunluk Düzeyi: Uzaktan/karma program çıktılarının izlenmesi ve güncellenmesine ilişkin mekanizmalar (süreç ve performans göstergeleri) oluşturulmuştur. Ancak hiçbir uygulama bulunmamaktadır veya tüm programları kapsamamaktadır.

Kanıtlar

- [EK-1 017-2018 Bahar Dönemi Program Çıktılarının Değerlendirilmesi_v2.pdf](#)
- [EK-2 Elektrik-Elektronik Müh. Pç izleme.docx](#)
- [EK-3 EOK_SurecTanımDokumani_1.1.docx](#)
- [EK-4 Program çıktısı Öğrenci anketi uyum analizi.pdf](#)
- [EK-5 Kimya Müh. Öğrenme çıktıları başarı deg.pdf](#)
- [EK-6 Kimya Müh. sürekli iyileştirme komisyon toplantı tutanağı.pdf](#)
- [EK-7 TIP FAK. program çıktıları.pdf](#)
- [Ek-8 Dış Hekimliği.pdf](#)

YÖNETİM SİSTEMİ

1. Yönetim ve İdari Birimlerin Yapısı

Süreç Yönetimi

Pandemi sürecinde uzaktan eğitim ile ilgili olarak Cumhurbaşkanlığı ve YÖK kararlarına göre hareket eden Üniversitemiz aldığı kararlar ile Uzaktan/karma eğitime ilişkin süreçleri tüm birimleri ve alanları kapsayacak şekilde tanımlamıştır. Tüm uygulamalar alınan bu kararlar doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. 2019-2020 Bahar Döneminde hazırlıksız ve önceden planlanmamış bir uzaktan eğitim sürecine hızla geçiş yapılmıştır. Bilgi paylaşımı için EBYS sistemi, elektronik posta hesapları ve sosyal medya hesapları etkin biçimde kullanılmaktadır.

Uzaktan eğitim süreçlerinde 2019-2020 Bahar Döneminde edinilen deneyim ile 2020-2021 Güz Döneminin Birçok eğitim biriminde daha hazırlıklı ve bilinçli şekilde yürütüldüğü görülmektedir. Sınavların yürütülmesine ilişkin kılavuzlar hazırlanmış, öğrencilere duyuru internet sayfaları üzerinden yapılmıştır. Uzaktan gerçekleştirilecek sınavlara girecek öğrencilerin sistemleri nasıl kullanacağına ilişkin yönergeler Türkçe ve İngilizce dillerinde hazırlanarak kendilerine sanal ortamdan ulaştırılmıştır.

Yaşanan Covid 19 Pandemisi sürecinde yönetsel ve idari işlemlerin gerektiğinde yeni koşullara uyum sağlayabilecek esneklikte tasarlanmasının ve hızlı şekilde uyumlandırılmasının önemi ortaya konmuştur. Bu kapsamda Üniversitemiz 2019-2020 Bahar Dönemi ile birlikte Üniversite Senatosu (Ek1) ve eğitim birimlerinde alınan kurul kararları (Ek2) ile hızlı süreç dönüşümü sağlanmıştır.

Süreç yönetimi

Olgunluk Düzeyi: Uzaktan/karma eğitime ilişkin olarak yönetilen süreçlerin sonuçları, performans göstergeleriyle sistematik olarak izlenmekte, paydaşların görüşleri alınmakta ve izlem sonuçları paydaşlarla birlikte değerlendirilerek önlemler alınmakta ve ihtiyaçlar/talepler doğrultusunda güncellemeler gerçekleştirilmektedir.

Kanıtlar

- [Ek1.pdf](#)
- [Ek2.pdf](#)

2. Bilgi Yönetim Sistemi

Bilgi Güvenliği ve Güvenilirliği

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, dijital platformda gerçekleştirmiş olduğu ders süreçleri, sınavlar, buna bağlı olan açık ve gizli tüm etkileşimin, öğrenci ve öğretim elemanlarının kişisel bilgilerinin korunmasına ve kayıt altına alınmasına yönelik gerekli çalışmaları gerçekleştirmektedir. Uzaktan/karma eğitim süreçlerinde bilgi güvenliği ve güvenilirliğinin sağlanmasına yönelik süreçler Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

Uzaktan eğitim süreci öncesinde yaygın kullanılan ESOĞU Ders Yönetim Sistemi (Platin DYS) sunucuları kampüs içerisinde Bilgi İşlem Daire Başkanlığı sistem merkezinde konumlandırılmıştır. Sistem merkezi güvenli bir girişe sahiptir ve fiziksel olarak yetkisiz erişimi açısından güvenlik altındadır. Yapılan işlemler ayrıntılı olarak kayıt altına alınmakta ve geleceğe yönelik olarak gerektiği takdirde incelenmek üzere saklanmaktadır. Sistem üzerinde yapılan işlemler için kimlik kontrolü yapılmaktadır. Platin DYS'ye entegre edilmiş olan Güvenlik Duvarına entegre kimlik kontrol sistemi Bilgi İşlem Daire Başkanlığı bünyesinde geliştirilmiştir ve birçok üniversite tarafından örnek alınarak kullanılmaktadır (<http://esogudys.ogu.edu.tr/platindys/>).

Uzaktan eğitim sürecinde ise hizmete sunulan öğrenme kaynaklarının kullanımını düzenleyen mekanizmalar bağlamında; Pandemi öncesi uzaktan eğitimde kullanılan sunucu sayısı 22 adet iken; uzaktan eğitime geçilmesi ile birlikte ESUZEM'in talebi üzerine Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından uzaktan eğitimde kullanılmak üzere toplam 270 adet sanal sunucu oluşturulmuştur. Bu sunuculara 1549 corevCPU, 3 TB RAM, 47 TB HDD sunucu kaynağı atanmıştır ve tamamı aktif olarak hizmet vermektedir. Canlı ders yayınları için mevcut 2000 Mbps ULAKNET internet hattının yaklaşık yarısı etkin ve kesintisiz olarak kullanılmaktadır (Ek1). Ayrıca uzaktan eğitim amaçlı yeni sunucular ve disk üniteleri satın alma süreci başlatılmış olup mevcut kapasite ve kaynaklar artırılacaktır. Tüm sunucu sistemlerinin yedekleme işlemleri yapılmakta olup bilgi ve veri kaybına uğramadan tüm sistemlerde geri dönüşler garanti altına alınmaktadır.

Uzaktan/karma eğitim sürecinde kullanılan CANVAS, Big Blue Button, Zoom gibi yazılımlar lisanslı olup, canlı ders anlatımında paylaşılan ders notları telif haklarına ilişkin kurallara riayet edilerek hazırlanmaktadır. Konu ile ilgili tüm duyurular ESUZEM'in web sayfasında ilan edilmektedir. Benzer şekilde öğrenci, eğitmen ve ders bilgilerinin güvenliğini sağlamaya yönelik tüm uygulamalar aynı web sayfasında duyurulmaktadır. Hem öğrenciler hem de akademisyenler için açılır (pop-up) pencerelerle gerekli uyarılar üniversitedeki tüm birimlerde benzer şekilde yapılmaktadır.

Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından Siber Güvenlik yani internet erişim güvenliği ve güvenilirliği, Kurumsal Güvenlik Duvarı (Firewall) içerisindeki Virüs, Casus Yazılım, Zafiyet, URL Filtresi, DoS, Wildfire (Sandbox), IPS/IDS koruma yazılımları ile sağlanmaktadır. Güvenlik duvarı cihazı olmaması halinde; sunucularda yavaşlama ve güvenlik açıkları oluşabilmesi, saldırganlar tarafından tüm internet bağlantısının engellenmesi, internetteki kaynaklardan bulaşabilecek fidyeci virüsler ve casus yazılımlar nedeni ile personel veya öğrenci bilgisayarlarındaki tüm verilerin kullanılmaması hale gelmesi ya da çalınması ve siber saldırılar nedeniyle uzaktan eğitim sürecinin zafiyete uğraması ile karşılaşılabilmektedir.

Bilgi Güvenliğinin sağlanmasına yönelik Bilgi İşlem Daire Başkanlığı'nda ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi 2 yıldır işletilmektedir. Bu kapsamda tüm riskler belirlenmiş ve riskleri azaltmaya yönelik çalışmalar yapılmıştır. Bilgi güvenliğine ilişkin tüm politika, prosedür ve talimatlar yazılmış ve uygulamaya konmuştur. Bunların bir kısmı <https://bidb.ogu.edu.tr/Sayfa/Index/87/bgys-prosedur-ve-politikalari> web adresinde yayımlanmıştır. ISO 27001 Sertifikamız bulunmaktadır. 2019 yılında yapılan dış denetim sonucunda alınan sertifika <https://bidb.ogu.edu.tr/Sayfa/Index/84/bidb-iso27001-sertifikamiz> adresinde ve 2020 yılında yapılan dış denetim sonucunda alınan sertifika: <https://bidb.ogu.edu.tr/Storage/BilgiIslem/Uploads/ISO-27001-sertifikas%C4%B1-2020.pdf> web adresinde yer almaktadır. Bilgi sistemi güvenliği ISO 27001 Bilgi Güvenliği Sertifikası standartları gereği her yıl yetkili firmalar tarafından güvenlik ve sızma testlerinden geçirilmektedir.

Tüm Sunucu, elektronik posta, bilgisayar ve cihazlar tüm siber saldırılara karşı Mail Gateway (Spam Titan yazılımı) ve End Point Protection, Server Protection (Sophos), yazılımları ile korunmaktadır. Bu yazılımlar sayesinde her gün çok sayıda gerçekleşen siber saldırı, zararlı elektronik posta vb. tespit edilip filtrelenerek, hedefine ulaşmadan engellenmektedir. İnternet trafiğinin güvenliği SSL sertifikaları ile sağlanmakta olup bu koruma Web sunucusu ile istemci arasındaki ağ trafiğinin şifrelenmesi şeklinde çalışmaktadır.

Kritik veri barındıran sunucular Felaket Kurtarma Merkezi (FKM) sistemi içerisinde, Bilgi İşlem Sunucu Odası dışında ayrı bir yerde anlık ve günlük olarak yedeklenmektedir. Bu sayede sistem odasında meydana gelebilecek olası bir felaket durumunda tüm kritik sunucular yedekli buldukları diğer sistem biriminden geri alınabilecektir. Böylece sunucu sistemlerinde ve verilerde kayıp yaşanmayacaktır. Sunucu sistemlerini ve yerel ağı siber saldırılara karşı korumaya yönelik SIEM yazılımı satın alınması planlanmaktadır. SIEM ürünleri gerçek zamanlı raporlama, log analizi ve güvenlik olayları analizini sağlayarak ağlara yönelik en son tehditleri tespit edebilme imkânını sunması açısından önemli ve gereklidir.

Bilgi güvenliğinin gerekleri, kullanıcıya yönelik bilgiler ve yeni uygulamalar Bilgi İşlem Daire Başkanlığı'nın web sayfasında (bidb.ogu.edu.tr) duyuru veya bilgi olarak güncel şekilde yer almaktadır. Örneğin yeni satın alınan kurumsal anti virüs programı ile ilgili duyuru yapılmış ve gerekli bilgiler son kullanıcılara iletilmiştir (<https://bidb.ogu.edu.tr/Duyuru/Detail/53/sophos-anti-virus-programi>).

Yukarıda üniversite genelinde Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından sağlanan hizmetler açıklanmış olup farklı birimlerdeki örnek uygulamalar ise aşağıda yer

verilmiştir.

Fen Bilimleri Enstitüsünde uzaktan yapılan tez savunma, tez önerisi, yeterlik ve tez izleme sınavları için; bilgi güvenliği ve etik gibi konuların yanı sıra Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) ve ESOGU Kişisel Verilerin Korunması Yönergesi (Ek2) göz önünde bulundurularak “Uzaktan Sınava Katılma ve Kayıt Altına Alınması Beyannamesi” oluşturulmuştur (Ek3).

<https://fbe.ogu.edu.tr/Storage/FenBilimleriEnstitusu/Uploads/21--Y%C3%9CZY%C3%9CZE-SINAVLAR-2020-G%C3%9CZ3.pdf> Sanat ve Tasarım Fakültesinde de benzer uygulama bulunmaktadır.

Tıp Fakültesi’nde öğretim üyeleri, derslerinde teklif hakkı sorunu yaratacak materyal kullanmama konusunda yazılı olarak uyarılmıştır. Hem KEYPS sisteminde hem de ders sunumlarının başında ders materyallerinin fikir ve sanat eseri kapsamında olduğu belirtilmektedir. KEYPS uygulamasının sunucuları ve diğer ders materyalleri kampüs içinde tutulmaktadır.

Dış Hekimliği Fakültesi’nde uzaktan/karma eğitim süreçlerinde bilgi güvenliği ve güvenilirliğinin sağlanmasına yönelik süreç ve uygulamalarında; asenkron dersler için kullanılan KEYPS ile yapılan anlaşma şartnamelerinin içerisinde madde olarak yerleştirilmiş anlaşma protokolü bulunmaktadır. Servis sağlayıcı KEYPS’in kendi Bilgi Güvenliği Yönetimi ISO 27001 sertifikası ekte sunulmaktadır (Ek4).

Bilgi güvenliği ve güvenilirliği

Olgunluk Düzeyi: Uzaktan/karma eğitim süreçleri içerisinde bilginin güvenliği ve güvenilirliği sürdürülebilir ve olgunlaşmış uygulamalarla benimsenmiş ve güvence altına alınmıştır; bu hususta kurumun kendine özgü ve yenilikçi birçok uygulaması bulunmakta ve bu uygulamaların bir kısmı diğer kurumlar tarafından örnek alınmaktadır.

Kantlar

- [Ek1.PNG](#)
- [Ek2.doc](#)
- [Ek3.doc](#)
- [Ek4.pdf](#)